

1236-1071-9321

Abonē «Novadnieku»
VISĀS Preiļu rajona pasta nodaļās,
redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos,
 vai **internetā** www.novadnieks.lv
no JEBKURAS mēneša dienas
 līdz mēneša, ceturkšņa
 vai gada beigām.
 Izmanto izdevību — abonē
 redakcijā ar atlikto maksājumu
 pa tālruni 5307056.

Velosipēdisti joprojām vieglprātīgi izturas pret savu drošību

● Administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšana aizņem daudz laika. Iereibušajam velosipēda vadītājam ir vairākkārt jāpūš «Lion» aparātā, lai ceļu policijas inspektori pārliecinātos par reibuma pakāpi.

● Šī velosipēda vadītājs saņēma administratīvā pārkāpuma protokolu par piedalīšanos satiksmē alkohola reibumā. Viņam nāksies samaksāt 20 latu lielu soda naudu.

Ik rudeni, kad vakaros ātri satumst un redzamību uz ceļiem apgrūtina migla, transportlīdzekļu vadītājiem sākas grūti laiki. Problēmas rada gājēji, zirga pajūgu un velosipēdu vadītāji, kuri, neievērojot ceļu satiksmes noteikumu prasības, nav nodrošinājušies ar gaismas atstarotājiem un rada šoferiem bīstamas situācijas uz ceļiem.

Par to pagājušajā nedēļā pārliecinājās arī «Novadnieks», kopā ar Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas darbiniekiem, dodoties reidā pa pilsētas un tuvākās apkāmes ceļiem. Ceļu policijas inspektori Modris Logins un Guntis Reinis atzina, ka situācija arī šogad ir sarežģīta, bet velosipēdistu attieksme pret savu drošību – visai vieglprātīga.

Kandidāts uz «atpūtu» izolatorā

Norunātajā laikā, kad sāk krēslot, ierodas policijas pārvaldē. Ceļu policijas inspektoru ekipāža, ar kuru jādodas reidā, aizņemta. Pirms brīža pilsētā pie

stūres aizmūrēts kāds iereibis auto vadītājs. Viņa izelpotajā gaisā konstatētas gandrīz 3 promiles alkohola. Pēc dokumentu nokārtošanas viņš kājām dodas mājās, tomēr, nevis pārdzīvojot savu pārkāpumu, bet sūkstoties par to, ko gan tagad teikšot tuvinieki.

Nemot vērā nesen izdarītās izmaiņas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, jau pēc 14. oktobra šim automašīnas vadītājam ceļu satiksmes noteikumi, kas turpmāk tiks piemēroti visiem aizturētajiem autovadītājiem, kuru organizmā tiks konstatēta vairāk nekā viena promile alkohola.

Iztiek ar brīdinājumiem

Jau pirmajās minūtēs, kad ceļu policijas ekipāža vēl brauc pa Brīvības ielu Preiļos, nākas piestāt un apturēt kādu velobraucēju, kuras transportlīdzeklis nav aprīkots ar atstarotājiem, kā to nosaka ceļu satiksmes noteikumi. Sieviete jūtas samulsusi un mēģina skaidrot, ka nekas slihts taču neesot gadījies, ka tā braucot jau gadu gadiem. Saņēmusi no policistiem brīdinājumu un gaismu atstarotājus uzlīmes, viņa tomēr nolēmj uz velosipēda vairs nesēsties, bet stumj to pa ietvi.

Policisti saka: — Tā mums nākas audzināt lielāko daļu riteņbraucēju. Viņi joprojām ir pārliecināti, ka mūsu aizrādījumi ir tikai un vienīgi piekasišanās. Daudzus nespēj ietekmēt pat tie traģiskie piemēri, kad velosipēdisti gūst smagas traumas vai pat iet bojā. Pagaidām iztiekam ar brīdinājumiem, bet šķiet, ka vajadzēs ķerties pie stingrākas rīcības.

«Mēs jau tikai no dārza»

Nākamreiz ceļu policijas ekipāža apstājas iepretī degvielas uzpildes stacijai «Ingrid A». Uz pilsētas centra pusi dodas divas velosipēdistes. Mēs jau neko, mēs jau tikai tepat dārzā vien bijām un tagad braucam mājās, abas skaidro policistiem.

Tiek konstatēts, ka velosipēdi tomēr nav pareizi aprīkoti ar gaismas atstarotājiem, bet abas braucējas pārkāpušas ceļu satiksmes noteikumus, kuros noteikts, ka velosipēdistiem pa ceļu jāvirzās vienam aiz otra, nevis blakus. Būs, jau rīt atstarotāji būs, abas sola un, uzklaušījušas policistu brīdinājumu, dodas mājup.

Turpinājums 2. lappusē

ZINĀS

Noslēgusies cenu aptauja par Preiļu pilsētas ielu un laukumu attīrīšanu no sniega

Preiļu novada domē noslēgusies cenu aptauja par Preiļu pilsētas ielu un laukumu attīrīšanu no sniega un slīdamības novēršanu 2005./2006. gada ziemas periodā, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle. Paziņojumi tika izsūtīti VAS «Latgales ceļi» filiālei «Jēkabpils ceļi», SIA «Preiļu saimnieks» un SIA SAU «Preiļi». Piedāvājumi tika saņemti no SIA «Preiļu saimnieks» un VAS «Latgales ceļi» filiāles «Jēkabpils ceļi».

Izvērtējot iesniegtos piedāvājumus, komisija nolēma slēgt līgumu ar VAS «Latgales ceļi» filiāli «Jēkabpils ceļi» par pilsētas galveno ielu attīrīšanu no sniega un slīdamības novēršanu, kā arī par tranzīta Rīgas ielas uzturēšanu 2006. gadā. Tranzīta Rīgas ielas uzturēšana 2006. gadā tiks veikta par sekojošām izmaksām: attīrīšana no sniega - 3,27 Ls par vienu gājieni, slīdamības novēršana ar mitro sāli - 8,79 Ls par vienu braucamo joslu, slīdamības novēršana ar smilts – sāls maisījumu - 12,70 Ls par braucamo joslu, bet bedrīšu remonts - 10,32 Ls/m². Daugavpils, Rēzeknes, Brīvības, Aglonas un Rīgas ielu attīrīšana no sniega izmaksās 9,81 Ls/km, slīdamības novēršanai, kaisot ar sāls – smilts maisījumu, nepieciešams 14,50 Ls/km, lietojot mitro sāli - 11,26 Ls/km.

Ar SIA «Preiļu saimnieks» tiks slēgts līgums par pārējo ielu un laukumu attīrīšanu no sniega un slīdamības novēršanu, vajadzības gadījumā arī par sniega izvešanu no pilsētas. Pārējo pilsētas ielu attīrīšana no sniega izmaksās 8,62 Ls/km, bet laukumu sakopšanai būs jātērē 1,08 Ls/100m². Ielu un laukumu kaisīšana ar sāls - smilts maisījumu izmaksās 12,53 Ls/km, par sniega izvešanu no pilsētas maksāsim 70,30 Ls/100 m.

Uzņēmēja dāvana Latgales bibliotēkām

Preiļu rajona galvenajā bibliotēkā nogādāts dāvinājums no uzņēmēja Jāņa Blaževiča – grāmatas 967 latu apmērā. Latgalē dzimušais uzņēmējs Jānis Blaževičs, kurš tagad dzīvo un strādā Ventspilī, atsaucoties Latgales Kultūras centra izdevniecības vadītāja Jāņa Elkšņa ierosmei, nodevis dāvinājumā Latgales bibliotēkām grāmatas par 5691 latu. Kopskaitā tie ir 1470 eksemplāri, kas izdoti Latgales Kultūras centra izdevniecībā. Dāvināto grāmatu sarakstā ir J. Kursītes un A. Stafeckas darbs «Latgale: valoda, literatūra, folklorā», P. Zeiles «Zvejsalnieks no Zvejsalām», «Acta Latgalica – 12», F. Murāna «Pēdējā nakts», A. Liepas «Ēnu izrāde» un citi. Latgales Kultūras centra izdevniecība pilnvarojusi Rēzeknes pilsētas centrālo bibliotēku būt par starpnieku Jāņa Blaževiča dāvinājuma tālākā nodošanā pilsētu un rajonu centrālajām bibliotēkām, kam savukārt jānodrošina saņemto grāmatu pieejamība visās pilsētu un pagastu bibliotēkās.

Kājām pa Eiropu cauri Aglonai

Šajā «Novadnieka» numurā (9. lpp.) publicēts materiāls par francūzi Žoelu Butonu, kas, kājām apceļojot pasauli, uzturējās Balvu rajonā. Avīzes tapšanas gaitā uzzinājām, ka drosmīgais gājējs no Balvu rajona jau nokļuvis Preiļu rajona Aglonā un apmeties tūristu mītnē «Aglonas Cakuli». Kā informēja tūristu mītnes saimniece Mihalina Cakule, Žoels šeit nakšņoja trīs naktis, un devās tālāk ceļā uz Daugavpili, kā dāvanu saņēmis siltās drānas un apavus, jo uz sliekšņa jau ziema. Francūzis nolēmis ceļā pavadīt desmit gadus, nesot miera vēsti un iestājoties pret karu.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Vai Latvija 2008. gadā varēs pāriet uz eiro?

Latvija plānojsi eiro ieviešanu no 2008. gada janvāra, politiķi no šī nodoma negrasās atteikties. Tomēr finanšu analītiķi uzskata, ka diez vai būs iespējams valsti samazināt inflāciju tiktāl, lai pāriešana no lata uz eiro būtu iespējama un nesāpīga.

Lai varētu ieviest eiro, inflācija nedrīkst pārsniegt 1,5 procentpunktus virs vidējā inflācijas līmeņa trijās Eiropas Savienības valstīs, kurās šis rādītājs ir viszemākais. Līdz ar to Latvijā inflācijas pieaugumam gadā nevajadzētu būt lielākam par 2-3%. Piemēram, šī gada jūlijā, pēc Eiropas kritērijiem, pēdējo 12 mēnešu inflācijai Latvijā vajadzēja būt 2,3%, bet tā bija ievērojami lielāka – 7%. Paredzams, ka tuvākajā nākotnē situācija uz labo pusi daudz nemainīsies, inflācija pie mums turpinās būt ļoti augsta. Eiropas Savienībā inflācijas līmenis pašlaik ir vidēji 2%.

Eiropas Parlamenta deputāts Valdis Dombrovskis uzskata, ka ir būtiski, lai jaunās dalībvalstīs, tajā skaitā arī Latvijā, necenšas par katru cenu pievienoties eirozonai jau tuvākajos gados. Pēc viņa ieskatiem, Latvijā tas varētu notikt arī ap 2010. gadu.

Igaunija un Lietuva plānojsi ieviest eiro gadu ātrāk, tas ir, 2007. gadā. Taču arī šajās valstīs ir problēmas ar augstu inflāciju. Tomēr Lietuvā, piemēram, nebūtu problēmu inflāciju samazināt līdz nepieciešamajam līmenim, turpretī Igaunijas centrālā banka jau izteikusi minējumus, ka eiro ieviešana būs jāatliek.

Katoļu baznīca grib attiesāt īpašumus Jaunaglonā

Ceturtdien, 13. oktobrī, Augstākā tiesa plāno izskatīt Rīgas metropolijas Romas katoļu baznīcas kūrijas prasību par īpašumtiesībām uz kādreiz Latvijas Katoļu izglītības biedrībai piederējušajiem nekustamajiem īpašumiem Jaunaglonā – par tiesībām uz zemi, ēkām un Kameņecas hidroelektrostaciju, ziņo aģentūra LETA.

Baznīca norāda, ka tā uzskatāma par pirmskara Katoļu izglītības biedrības tiesību un īpašumu mantinieci, kurai 1940. gadā kopumā atsavināts 41,1 hektārs zemes, 22 ēkas un tolaik 84 239 latus vērtā kustamā manta.

Kūrija prasību tiesā cēlusi pret Aglonas pagasta padomi. Kā trešās personas norādītas divas ministrijas – Zemkopības ministrija un Izglītības un zinātnes ministrija, kurām patlaban pieder strīdus zeme un ēkas.

Atvasara turpināsies arī šonedēļ

Rudens mūs lutina. Arī šonedēļ laika apstākļus Latvijā noteiks anticiklons, kura ietekmē saglabāsies silts un saulains laiks, nokrišņi nav gaidāmi, informē Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra. No rītiem atsevišķos valsts rajonos iespējama migla ar redzamību no 500 līdz 1000 metriem. Gaisa temperatūra naktī gaidāma ap plus 2 līdz plus 7 grādi, Latgalē tā var noslidēt pat līdz 0 grādiem, kad augsnes virskārtā iespējamas salnas. Dienas būs samērā siltas, no plus 12 līdz plus 17 grādiem.

Ziņas sagatavoja
L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālrunis: 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli neniekmē atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauc uz «Novadnieku» obligāti.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

Apstiprināts pirms gada iesniegtais projekts sociālā darba speciālistu apmācībai

Ar Labklājības ministrijas Sociālās palīdzības fonda atbalstu apstiprināts Preiļu rajona padomes speciālistu pagājušā gada decembrī iesniegtais projekta pieteikums «Augstākās profesionālās izglītības nodrošināšana sociālās palīdzības organizēšanas specialitātē Preiļu rajona un Balvu rajona sociālā

darba speciālistiem», informē pašvaldības izpilddirektore Aina Pastore.

Oktobra sākumā starp Sociālo pakalpojumu pārvaldi, kas ir grantu shēmas apsaimniekotājs, un granta finansējuma saņēmēju parakstīts nodomu protokols. Jau nākamā gada janvārī tiks parakstīts līgums, bet februārī tiks uzsāk-

tas mācības. Sociālos darbiniekus mācīs sociālā darba un sociālās pedagogijas augstskolas «Attīstība» filiāles pasniedzēji Rēzeknē. Preiļu rajona padome, tāpat kā Balvu rajona kolēģi, mācīties gribētājus nodrošinās ar transportu.

Cer iegūt Eiropas Sociālā fonda finansējumu

Pašlaik Preiļu rajona padomes speciālisti gatavo projektu «Tehniskā palīdzība nevalstiskajām organizācijām pašvaldību kapacitātes stiprināšanā Eiropas Sociālā fonda pasākumu ieviešanā». Šī projekta mērķis ir iegūt finansējumu speciālistu apmācībām, lai sagatavotu darbiniekus, kas būtu lietpratēji projek-

tu sagatavošanā.

Ir apzināta situācija pašvaldībās, noskaidrots, cik cilvēkiem šādas zināšanas nepieciešamas.

Projektam jābūt sagatavotam iesniegšanai līdz 25.oktobrim. Ja tās tiks atbalstītas, Preiļu rajona padomei paversies iespējas saņemt finansējumu, kura mak-

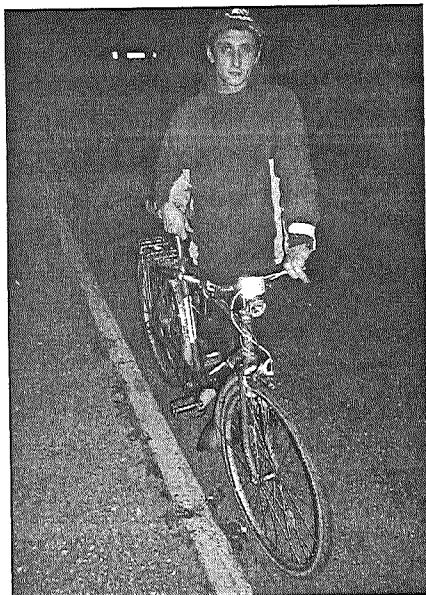
simālais apjoms ir 25 000 latu. Svarīgi, ka nebūs nepieciešams pašu līdzfinansējums. Grants sastāv no 75% Eiropas Sociālā fonda naudas, bet atlikušos 25% nodrošinās valsts budžeta līdzekļi.

L.Kirillova

Velosipēdisti joprojām vieglprātīgi izturas pret savu drošību

Sākums 1. lappusē

Gādā par savu drošību

● Velosipēdisti Dainis Zukuls savu braucamrīku aprikojis ar gaismas atstarotājiem un ar generatoru darbināmu lukturnīti. Viņš ir pārliecinājies, ka tumšā diennakts laikā par drošību uz ceļa jā rūpējas pašam.

Turpat policisti apstādina vēl kādu velosipēdistu. Tikai šoreiz tas ir viens no nedaudzajiem reida laikā sastaptajiem pozitīvajiem piemēriem. Dainis Zukuls strādā kokzāģētavā Līčos. Viņam bieži nākas braukt mājās ar velosipēdu vēlā vakarā. Vīrietis velosipēdam pierīkojis ne tikai atstarotājus, bet arī generatoru ar spuldzīti. Braucamrīks ir ļoti saskatāms un tā vadītājs var droši justies uz ceļa.

— Cilvēkiem pašiem jādomā par savu drošību, neviens cits par to negādās, — viņš saka. — Atstarotāji ir nopērkami gan preses kioskos, gan lielveikalos. Tagad tie nav nekāds deficīts, pie tam nav arī dārgi. Lēti iespējams iegādāties arī gaismu atstarojošas vestes.

Brauc un iet, kā ienāk prātā

Sarunā ar ceļu policijas inspektoriem atklājas, ka velobraucēju un gājēju attieksme pret ceļu satiksmes noteikumu prasībām ir apbrīnojami vieglprātīga. Vislielākās problēmas autovadītājiem sāksies ziemā, kad ceļa virsmu klāj sniegs un uz braucamās daļas izveidojas rīses. Braukšana ar velosipēdiem tad kļūst jo īpaši bīstama, jo automašīnu bremzēšanas ceļš palielinās.

Šoferiem raizes sagādā arī gājēji, kuri joprojām nelieto gaismu atstarojošus elementus pie sava apģērba, pārvietojas pa ceļa braucamo daļu. Brīvdienās, kad kultūras namos notiek sarīkojumi, jaunieši iet pa ceļu baros, stāsta inspektori, negriežot ceļu ne pretim, ne arī no aizmugures braucošajiem transportlīdzekļiem.

Šogad uz lauku ceļa nācies sastapt arī kādu mammu, kura uz velosipēda vedusi divus bērnus. Kad policijas darbinieki braucējus apturējuši un sākuši skaidrot, kādas var būt šīs bīstamās vīzīšanās sekas, sieviete to nosaukusi pa «kasiānos» un mudinājusi bērnus, sak, neklausieties, ko viņi te runā, brauciet uz skolu.

Rūpes par bērnu drošību uz ceļiem sākas ģimenē, pārliecināti ceļu policijas inspektori. Skolotāji var skaidrot un stāstīt, cik uziet, bet, ja bērni redzēs savu vecāku nepareizo rīcību, skolotāja skaidrotais ies secen.

«Nopelnīja» soda naudu

Reida laikā uz Daugavpils ielas iepretī siera rūpnīcas dzīvojamam namam mikro-rajonam policisti apturēja velosipēdistu, kura izelpotajā gaisā tika konstatēts alkohola reibums. Es strādāju kautuvē, darbs ir stresains, smags, tāpēc bez glāzītes stiprāka dzēriena neiztikt, skaidroja policistiem Aleksandrs, kāpēc sēdies pie velosipēda stūres reibumā.

Tā kā viņam konstatētais alkohola reibums bija robežās no vienas līdz 1,5 promilēm, braucējam tika sastādīts ad-

ministratīvā pārkāpuma protokols un uzlikta soda nauda – 20 lati.

Situācija rajonā pamazām uzlabojas

Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas priekšnieks Vilis Patmalnieks atzīst, ka kopš 2004. gada 1. jūlija, kad stājās spēkā Administratīvo pārkāpumu kodekss, kas nosaka stingrākas prasības arī attiecībā pret iereibušiem velosipēdistiem, situācija pamazām uzlabojas. Tomēr liela daļa velosipēdistu joprojām uzskata, ka reibumā braukt ar divriteni ir mazāk bīstami nekā ar automašīnu. Bieži tiek sastādīti administratīvie protokoli, iereibušajiem braucējiem nākas maksāt soda naudu 20 līdz 30 latu apmērā.

Šī gada statistika liecina, ka smagi ceļu satiksmes negadījumi, kuros būtu iesaistīti velosipēdisti, uz rajona ceļiem nav reģistrēti, nav arī bojāgājušo. Tomēr nav retums, ka negadījumus izraisa arī paši velobraucēji, uzbraucot kādam gājējam, vai arī gūst traumas, krītot no velosipēdiem.

Ceļu policijas priekšnieks atzinīgi vērtē vairāku valsts organizāciju un pašvaldību uzņēmumu rūpes par saviem darbiniekiem. Piemēram, SIA «Preiļu saimnieks», «Latvenergo», «Lattelekom» un «Latvijas gāze» strādnieki nodrošināti ar speciālu apģērbu, kam ir gaismu atstarojoši elementi. Uzlabojusies arī skolēnu informētība, bērni labprāt nēsā atstarotājus, kārtu eksāmenus velosipēda vadītāja apliecības iegūšanai. Šajā ziņā viņi daudz ko varētu iemācīt un paskaidrot arī saviem vecākiem.

FAKTI

Šī gada deviņos mēnešos rajonā reģistrēti 199 ceļu satiksmes negadījumi, tajā skaitā 48 negadījumi ar cietušajiem.

Bojā gājuši četri cilvēki, kas ir par diviem mazāk nekā pērn tajā pašā laikā.

Cietušo skaits palielinājies – pērn deviņos mēnešos avārijās cietuši 56 cilvēki, bet šogad jau 65.

L.Kirillova

OTRDIENAS INTERVIJA

SIA «Bork» īpašnieku HENRIKU BORKU – RŽEČICKI Livānos pazīst kā «Gammas» viesmīlīgo saimnieku. Ar nosaukumu «Gamma» darbojas kafejnīca, viesnīca, autonoma, baseins, pirts, konferenču zāle. Šo plašo saimniecību uzņēmējs vada kopā ar brāli Alfrēdu un sievu Vilhelmini. Uzņēmumā ir 19 darba vietas. Borka – Ržečicka ģimene uzaudzinājuši dēlu Jevģēniju un meitu Nadeždu. Jevģēnijs nodarbojas da-
tortehnikas biznesā, Nadežda gatavojas maģistra grāda iegūšanai ekonomikas zinātnēs. Abi dzīvo Rīgā. Ar savu teicamo apkalpošanu, lieliski pagatavotajiem un servētajiem ēdieniem «Gamma» ieguvusi apmeklētāju atzinību. Uz šejieni tiek vesti pilsētas ciemiņi. Viesu grāmatā lasāmi arī ārzemnieku, valdības pārstāvju ieraksti. Kā apliecina autogrāfs, šeit ciemojusies arī Valsts prezidente.

Man gribas, lai cilvēki kļūtu labāki viens pret otru

—Interviju vēlos sākt ar jautājumu par jūsu neparastā un jāsaka – sarežģītā – uzvārda izcelsmi.

—Uzvārds vairākkārt ir tulkots no vienas valodas uz otru, iznākumā ikreiz kaut ko arī zaudējot. Tas ir tirs poļu uzvārds, atvasināts no vārda «upe». Poļu valodā burti «rz» tiek lasīti kā «z», bet, tulkojot uz krievu valodu, tika atstāts gan «r», gan «z». Pasu nodaļā ilgi domāja, kā tas rakstāms latviešu valodā, un šajā reizē no «Borks» tika atmests burts «s».

Diemžēl savas dzimtas saknes pārzinu slikti, jo ģimenē par to netika runāts. Mans tēvs ir dzimis Krāslavas rajona Skaistā. Vectēvs miris pirms manas dzimšanas, ka viņš atbrauca uz Latviju pie savas māšas, kas te bija apprecējusies. Viņš pēc tautības bija polis. Vectēvam piederējis skaists zobens, domāju, ka bija kalpojis par virsnieku. No dzimtas nostāstiem zinu par viņa ievainojumu, saindēšanos uzbrukumos ar indīgajām gāzēm. Vectēvs smēķējis ūdenspīpi, kas tiem laikiem bija ļoti neparasti.

No informācijas internetā esmu noskaidrojis, ka uzvārds «Borhs» izplatīts visā pasaulē.

Mana vecmamma bija ļoti stingra katoliete, tēvs uzaudzināts katoliskā garā. Mana māte bija dzimusi Polijā, mācījies poļu skolā. Bērībā es un citi mazbērni bieži dzīvojām pie vecvecākiem. Vecmamma stingri rūpējās par to, lai bērniem katolisko dzīvesveidu.

Tēvs un māte dzīvoja Daugavpilī, uzcēla savu māju. Es mācījos 2. vidusskolā, kas tagad saucas krievu liceja un izglītības ziņā ir viena no spēcīgākajām skolām Latvijā. Runājot par izglītības kvalitāti mūsdienās, manuprāt, svešvalodu mācīšana skolās tagad ir augstākā līmenī, bet tānī ziņā, kas attiecas uz eksaktajām zinātnēm – fiziku, ķīmiju, matemātiku, — neatkarības gados ir sperts liels solis atpakaļ.

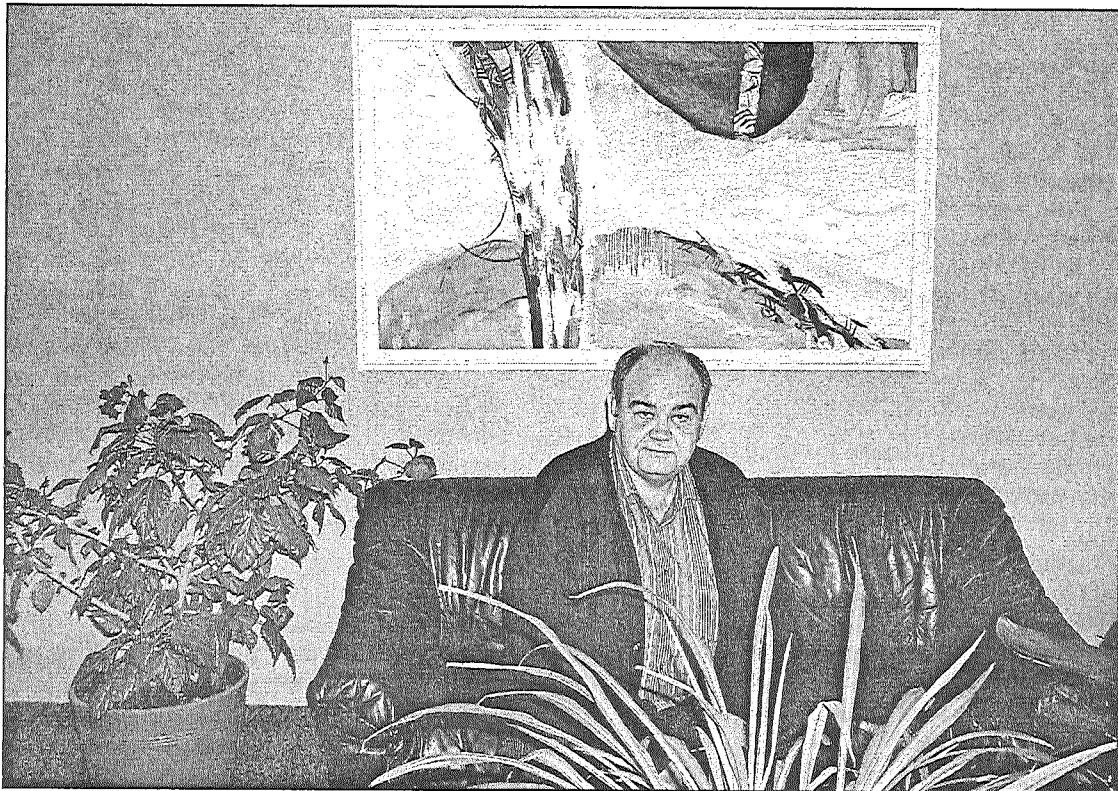
Pēc vidusskolas absolvēšanas iestājos mehāniskā tehnikuma vakara nodaļā, kur ieguvu enerģētiku specialitāti.

—Kam bija izšķirošā loma, dodot priekšroku dzīvei pilsētā ar mazākiem mērogiem?

—1977. gadā uz Livāniem pārcēlās vecāki. Šeit sākās māju būves kombināta celtniecība, tā direktors Rīzga, kurš pirms tam bija mēbeļu kombināta direktors Daugavpilī, aicināja kopā pazīstamus, uzticamus speciālistus. Arī manu tēvu, kurš bija viens no pirmajiem jaunā kombināta darbiniekiem, ļoti strādīgs, teicams speciālists.

Livānos gaidīja interesants darbs, izaugsmes perspektīvas, augstāzīgas tehnoloģiskās iekārtas, iespējas kvalifikācijas celšanai. Es apprecējos un ar sievu arī pārcēlos uz Livāniem.

Strādāju rūpnīcā, bet, jūtot tuvojamius politiskās pārmaiņas un ražošanas krahū, no darba aizgāju. 1989. gadā uzsāku uzņē-

● Man gribas, lai ļaužu dzīves līmenis uzlabotos, lai būtu vairāk kāzu un citu priecīgu notikumu, lai dzimtu vairāk bērnu, lai Latvija nepiedzīvotu kādus dabas kataklizmu vai teroristu izraisītus satricinājumus, lai cilvēks vienam pret otru atgrieztos labās jūtas, viņi kļūtu labāki un iejutīgāki, teica Henriks Bork – Ržečickis, tautjāts par nākotnes sapņiem.

Foto: A. Stepanovs

mējdarbību.

—Tajā laikā darbojās tā sauktie Gorbačova kooperatīvi. Ar ko sākāt, jo privātā iniciatīva biznesa jomā cilvēkiem bija kaut kas pilnīgi svešs un nezināms?

—Jā, toreiz neviens to neizprata. Pat rūpnīcas direktoram mans solis likās neapdomīgs, jo uzņēmumā es labi pelnīju, alga bija ļoti liela.

Tomēr savu toreizējo izvēli nekad neesmu nožēlojis. Līdz neatkarības atjaunošanai es jau biju ieguvis privātā biznesa pieredzi. Ar kompanjonu Jersikas pagastā ierīkojām darbnīcu, kurā no akmens gatavojām pieminekļus un citus izstrādājumus. Ja cilvēks vēlas, viņš var iemācīties daudz ko, un arī mēs apgūvām akmeņu apstrādi. Strādājām ar Karēlijas, Ukrainas akmeņiem. Bieži vajadzēja braukt, kārtot piegādes lietas, mācīties dibināt kontaktus.

1992. gadā mainījām darbības raksturu. Pievērsāmies uzņēmējdarbībai ēdināšanas un viesu uzņemšanas servisa jomā. Saprata, ka te paveras plašs darba lauks ar lielu pieprasījumu. Kopā ar kompanjonu uzbūvējām un atvērām kafejnīcu šosejas malā Jersikas pagasta teritorijā. Bet pirms tam braucām uz Ungāriju, uz Poliju, pētījām, kā šī nozare darbojas ārzemēs.

—Kafejnīca pastāv un uzņem ciemiņus vēl tagad.

—Mums bija kopuzņēmums ar Imantu Laizānu. Satiksmē uz šosejas dzīva, garābraucēju daudz, visi grib paēst, atpūsties. Strādājām diezgan veiksmīgi. Taču atcerēsimies deviņdesmito gadu vidū, kriminālistu uzdarbošanos, likumsargu bezspēcību. Tas bija ļoti sarežģīts laiks, kurš arī mums ne-

pagāja garām bez zaudējumiem. Mēs nemaksājām reketieriem, un kafejnīca tika nodedzināta.

Nepadevāmies bailēm, bet uzcelām jaunu, pie tam vēl labāku.

Jaunā kafejnīca bija atvērta augu diennakti, darba ritms iegāja normālās slīdēs. Tā sekmīgi darbojas arī tagad, bet mēs ar savu kompanjonu nolēmām, ka turpmāk katram savs biznes jāvairo atsevišķi. Nopirkām ēku, kurā pirms tam atradās Livānu PMK administratīvais korpuss, bet strādāt divās vietās bija grūti. Tā mēs draudzīgi šķīrāmies. 1998. gadā Livānos reģistrēju savu uzņēmumu un sāku patstāvīgu darbību.

—Atkal jājautā, ar ko sākāt?

—Ēka bija stipri nolaiستا un ļoti bēdīgā stāvoklī. Tajā padomju laikā bija uzbūvēts baseins, tiesa, visai primitīvs. Kēros pie baseina atjaunošanas, ierīkoju saunu. Uzstādījām labas iekārtas, ūdens filtru, saņēmām sertifikātu. Kad apmeklētāji bija izkarsējušies un izpeldējušies, viņi gribēja kaut ko uzkost, iedzert. Arī es pats saprata, ka ar baseinu vien ir par maz. Izmantojot bankas aizdevumu, uzsāku kafejnīcas celtniecību. Uzbūvējām, sākām strādāt. Atņāca 2001. gads, krīze Krievijā, kurā lielus zaudējumus cieta arī vietējie biznesa pārstāvji. Bet ēdināšanas serviss visciešākā veidā ir saistīts ar iedzīvotāju labklājību.

Ja cilvēkiem klājas labi, viņi iziet sabiedrībā, apmeklē kafejnīcas, pie klātiem galdiņiem atzīmē savus svētkus, rīko banketus, tērē naudu. Ja finansiālā situācija pasliktinās, cilvēki nedomā par restorāniem vai pirtīm. Tāpēc arī mums šis periods bija grūts. Vajadzēja domāt par ko jaunu, un

tā radās ideja par viesnīcas būvi, jo Livānos, kurī pēdējā laikā sāka straujāk attīstīties, nebija vietas, kur iebraucējiem pārnakšņot.

—Arī ar viesnīcas uzbūvi neapstājāties.

—Sapratu, ka pakalpojumu klāsts ir jāpaplašina, ka cilvēkam, kurš pie mums ir paēdis, pārnakšņojis, atpūties pirti, varētu piedāvāt arī izbraucienus pa plašāku apkārtni, bet šim nolūkam – automašīnu noma. Tagad mūsu ciemiņi un arī pārējie var izmantot šo pakalpojumu.

Bet ar to vien nepietika. Nolēmām rekonstruēt veco, nolaiستا zāli, ko saņēmām no iepriekšējiem saimniekiem. Logi tikko turējās rāmjos, griesti grasījās iebriukt, sienas bija noplūdušas. Vajadzēja mainīt jumta segumu, ierīkot palīgtelpas. Bija vajadzīgi ļoti lieli līdzekļi. Taču pēc iestāšanās Eiropas Savienībā radās iespēja piesaistīt ES līdzekļus, ko arī darījām. Šim nolūkam gatavojām un iesniedzām projektu. Arī šoreiz, tāpat kā iepriekš, saņēmām atbalstu no Valsts reģionālās attīstības aģentūras.

Rezultātā ir tapusi konferenču un atpūtas zāle, kurā ierīkota ļoti augstvērtīga tehnika: skaņas aparatūra – pastiprinātāji, mikrofonu; gaismas aparatūra, kas rada krāsu efektus, dūmus, gaisa kondicionētāji, projektors, ar kuru uz ekrāna no datora var novadīt jebkura veida informāciju, interneta pieslēgums, iespēja izmantot DVD un CD. Zālē jau notikušas vairākas kāzu svinības. Projekta gaitā tika palielināts arī vietu skaits viesnīcā, piebūvējot trīs numurus. Tagad šeit ir 11 numuri.

—Kas ir jūsu galvenie palīgi šāda mēroga darbos?

—Mani darbinieki, kas spēj kvalitatīvi un teicami veikt savus pienākumus. Pavāri, oficiantes, apkopējas, administratori, grāmatveži, zāles vadītājs, istabenes. Mana labā roka ir mans brālis Alfrēds, kas strādā izpildītāja amatā.

—Jūsu kulināru sagatavotie banketu galdi ir krāšņi kā gleznas un perfektā izpildījumā, ēdieni garšīgi. Tomēr no galdsegas uzklāšanas brīdīm līdz pēdējās dekorējuma rozītes uzlikšanai pats sekojat līdz šim procesam. Vai tas nozīmē neuzticēšanos?

—Nē, nekādā gadījumā. Kolektīvs strādā ļoti labi, un es pilnībā tam uzticos. Bet visā notiekošajā vēlos būt klāt tāpēc, ka man ļoti patīk mans darbs, mana kafejnīca, viesnīca, personīgi kontakti ar klientiem, sarunas. Ja galds jāuzklāj ārpus kafejnīcas, es pats sežos pie automašīnas stūres un visu pārvadāju, jo šoferā mums nav. Vienlaikus nokārtoju finansiālās lietas, ievadu sarunas par turpmākiem pasūtījumiem. Tas saistīts ar marketingu. Mūsu uzņēmums ir ieguvis popularitāti. Varu atklāt, ka jau tagad mums ir papildnam pasūtījumu Ziemassvētku un Jaungada svētkiem. Tas ir laiks, kad notiek daudzas svinības darbvietās, pieņemšanas. Esam gatavojuši ēdienus un klājuši galdus pat visai tālās vietās – Madonas domē simts personām, kāda Jēkabpils kunga kāzu galdu Rāznā, kam bija iepatikušies mūsu svinību galdi Jēkabpilī un citās vietās.

Mans uzdevums nodrošināt, lai darbiniekiem būtu attiecīgi darba apstākļi – virtuves iekārtas, labi produkti, kuru izvēlei pievērsu īpašu ievērību. Virtuvē uzstādītas vismodernākās iekārtas.

—Runājot plašākā mērogā, vai ir lietas, kas jūs uztrauc?

—Jā, un viena no tādām – cilvēku aizplūšana uz Rīgu, uz ārzemēm. Jau tagad daudzās jomās trūkst labu speciālistu, bet paies neilgs laiks un to jutīsiet it visur. Var jau mēģināt apelēt pie jūtām, sak, kāpēc pamet dzimto māju, bet cilvēkam nepietiek tikai ar patriotiskajām jūtām, viņš grib dzīvot.

Mani uztrauc arī tas, ka sabiedrībā zūd cilvēcīguma jūtas, ka ikviens atļaujas kāpt otram pāri. Reti sastopama līdzjūtība, palīdzība. Bet ir taču teikts, ka tā sabiedrība, kurā zūd līdzjūtības jūtas, ir nolemta. Mēs taču zinām, kāds liktenis piemeklēja diktatoriskās impērijas.

—Jūsu darbs saistīts ar atpūtas sagādāšanu citiem, bet kā rēķināties ar to?

—Iepriekšējos Ziemassvētkos bērni uzdāvināja tūrisma ceļazīmi uz Ēģipti. Man un sievai tas bija neaizmirstams brauciens un atpūta pēc ilgiem gadiem.

Man patīk sports, ļoti labprāt klausos labu mūziku — klasiku, populārus skaņdarbus.

L. Rancāne

SUTRU PAGASTĀ

■ **APSTIPRINĀJA SUTRU PAGASTA DARBA DROŠĪBAS INSTRUKCIJAS.** Pagasta padomes sēdē izskatīts darba drošības inspektora iesniegums saistībā ar darba drošības instrukcijām. Sakarā ar to, ka pagastā darba drošības inspektors stājies darbā tikai pirms dažiem mēnešiem, šādu instrukciju pašvaldībā nebija. Deputāti izskatīja un apstiprināja drošības instrukcijas, kas attiecas uz pagasta iestādēs strādājošajiem.

■ **LŪDZA ATSTĀT TAKSOFONU.** Sutru pagasta padomes deputāti izskatīja SIA Lattelekom vēstuli, kurā padome tika informēta par taksofona, kas atrodas Sutros, Uzvaras ielā 5, noņemšanu. Sakarā ar to, ka daudziem pagasta iedzīvotājiem mājās nav telefona un taksofons vajadzīgs neatliekamajos gadījumos, lai izsauktu ārstu vai avārijas dienestus, padomes deputāti nolēma lūgt Lattelekom šo taksofonu atstāt. Izraksts no sēdes lēmuma nosūtīts SIA Lattelekom.

■ **LAUCINIEKI TURPINA BŪVĒTIES.** Padomes sēdē izsniegtas divas atļaujas projektēšanas darbu uzsākšanai saimniecības ēku celtniecībai.

■ **REMONTĒ PLŪDOS CIETUŠOS CEĻUS.** Pašvaldības sēdē deputāti apstiprināja līgumu ar VAS «Latgales ceļi» filiāli «Jēkabpils ceļi» par pavasara plūdos izskaloto ceļu remontu. Šim nolūkam no valsts piešķirti 5840 latī. Jāsalabo trīs caurtekas, no kurām viena jau atjaunota, un vairāki ceļa posmi.

■ **APSTIPRINĀJA SUTRU PAGASTA ĀRKĀRTAS SITUĀCIJAS OPERATĪVO KOMISIJU UN TĀS NOLIKUMU.** Deputāti padomes sēdē pieņēma lēmumu par ārkārtas komisijas izveidošanu, jo līdz šim pagastā tādas nebija. Nolemts, ka komisijā darbosies visi padomes deputāti, bet komisiju vadīs padomes priekšsēdētājs. Apstiprināts arī nolikums, kas reglamentē komisijas struktūru, kompetenci, tiesības, darba organizāciju.

■ **KURINĀTĀJUS PIENĒMS KONKURSA KĀRTĪBĀ.** Pašvaldības deputāti pieņēma lēmumu par konkursa izsludināšanu uz sezonas kurinātāju darba vietām. Nolemts priekšroku dot pagasta iedzīvotājiem. Sezonas laikā pagasta administrātvās ēkas apkurināšanai vajadzīgi divi kurinātāji.

■ **PIEŠĶIRTI LĪDZEKĻU ŪDENSVADA DEZINFEKCIJAS APMĀKSĀŠANAI.** Sakarā ar to, ka vasaras sezonā veikta ūdensvadu dezinfekcija, nolemts piešķirt līdzekļus šī pakalpojuma apmaksāšanai. Dezinfekcija tika veikta Līvānu māju un divu daudzdzīvokļu ēku ūdensvados.

■ **KULTŪRAS NAMAM BŪS VADĪTĀJA.** Padomes sēdē apstiprināta kultūras nama vadītājas pieņemšana darbā. Par kultūras nama vadītāju kļuvusi Mārīte Kantāne, kura līdz šim strādāja Līvānu fondā «Baltā māja». Uz kultūras nama vadītājas amatu divreiz bija izsludināts konkurss. Mārītes Kantānes kandidatūra apstiprināta konkursa kārtībā, taču citu pretendentu uz šo amatu nebija.

■ **PALĪDZĪBA BĒRNIEM UN ĢIMENĒM.** Pieņemts lēmums par ceļa izdevumu apmaksāšanu bērniem, kas mācās Rēzeknes logopēdiskajā internātskolā. Bērniem paredzēts apmaksāt braucieni vienu reizi mēnesī. Lēmums attiecas uz periodu no 1. septembra līdz 31. decembrim.

Deputāti atbalstīja internāta izdevumu segšanu no pagasta budžeta līdzekļiem audzēknei, kas mācās Preiļu Valsts ģimnāzijā. Atbilstoši pagastā noteiktajai kārtībai pēc vecāku izvēles tiek apmaksāti ceļa izdevumi uz skolu vai izdevumi par dzīvošanu internātā.

Padomes sēdē izskatīti no sešām ģimenēm saņemtie iesniegumi par pabalstu piešķiršanu skolas pusdienu apmaksāšanai. Deputāti pieņēma lēmumu no pagasta budžeta apmaksāt pusdienas kopskaitā 14 šo ģimeņu bērniem.

Izskatīts jautājums par pabalsta piešķiršanu aizbildnībā esošai meitenei, kas sasniegusi 18 gadu vecumu, bet mācās vispārīgglītojošā skolā. Paredzēts piešķirt pabalstu līdz mācību gada beigām.

Nolemts piešķirt kabatas naudu audzēknim, kas mācās Rudzātu speciālajā internātskolā.

Divām ģimenēm piešķirti pabalsti malkas iegādei, vienai personai daļēji kompensēta medikamentu iegāde.

Sakarā ar budžeta līdzekļu nepietiekamību atteikta stipendijas piešķiršana mākslas vidusskolas audzēknei.

Skats uz Latviju no Taivānas puses

Kā «Novadnieks» jau informēja iepriekš, Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis no 12. līdz 23. septembrim piedalījās Starptautiskā Zemes politikas studiju un apmācības centra rīkotajā seminārā Taivānas pilsētā Tāošanā. Uz aicinājums tika saņemts no Taivānas vēstniecības Latvijā, kas arī apmaksāja ceļu un uzturēšanās izdevumus. J. Eglītis bija vienīgais Latvijas pārstāvis, kas piedalījās šajā seminārā par ilggājēju pilsētu attīstību globalizācijas apstākļos. Pēc atgriešanās darbā viņš dalījās iespaidos par Taivānā redzēto un uzzināto.

Līmenis – nesalīdzināmi pārāks

Galvenās atziņas, kas parvestas mājās no tālās un svešās zemes, — Taivāna ir pirmā parlamentārā valsts Āzijas kontinentā, kas nostājušies uz demokrātijas ceļu; inovācijām ļoti bagāta valsts ar ļoti sirsniem, patīkamiem un atvērtiem ļaudīm.

Taivānā (Ķīnas Republika) redzētais gan ekonomiskajā, gan cilvēkresursu ziņā būtībā nav salīdzināms ar situāciju Latvijā. Taivānas teritorija ir uz pusi mazāka nekā Latvija, bet iedzīvotāju skaits ir desmitreiz lielāks. Ekonomikas un infrastruktūras līmenis – nesalīdzināmi pārāks pat par daudzām relatīvi labvēlīgākajām Eiropas valstīm. Taivāniešu sasniegumi pārspēj visu, ko līdz šim pasaulē esmu redzējis, atzīst domes priekšsēdētājs.

Pārstāvēta visa pasaule

— Uz semināru bija uzaicināti dažādu pasaules valstu un pilsētu pārstāvji – plānotāji, ekonomisti no pašvaldībām un valsts institūcijām. Pārstāvēta bija Āfrika, Centrālamerika un septiņas Eiropas valstis, tajā skaitā Lietuva, Polija, Čehija, Ungārija, Krievija un Turcija.

Lielāko daļu laika pavadījām lekcijās, apmeklējām dažādas pašvaldības iestādes un organizācijas, kas nodarbojas ar infrastruktūras izbūvi un plānošanu. Viesojāmies kādās pašvaldības plānošanas centrā, pilsētūnīcības un plānošanas centrā. Tikai divas dienas bija atvēlētas ekskursijai pa salu.

Sajust pasaules elpu

Galvenais semināra ieguvums, runājot no Latvijas viedokļa, bija sajust pasaules elpu. Ja mums šķiet, ka Eiropas Savienība, kuras sastāvā esam, ir pasaules mēroga spēlētājs, tad Āzija pašlaik tai ir nopietns izaicinājums, īpaši ekonomikas attīstībā. Mums ir jādomā par savu konkurētspēju zinātņu ietilpīgo un augsto tehnoloģiju jomā.

● Starptautiskā Zemes politikas studiju un apmācības centra rīkotā semināra dalībnieki. Otrajā rindā vidū – Latvijas pārstāvis, Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis.

Otrs vērtīgs atzinums bija redzēt un uzzināt, kāds bija ceļš, ko Taivāna no agrāras valsts pēc Otrā pasaules kara beigām veikusi līdz šodienai, kad tā ir viena no uz zināšanām balstītas ekonomikas līderēm pasaulē. Ja pirms piecdesmit gadiem Taivāna bija pārtikas eksportētājvalsts, tagad tā ir viena no galvenajām dator tehnoloģiju izstrādātājām un eksportētājām pasaulē. Tas apliecina, ka ar mērķtiecīgu un labi pārdomātu darbu iespējams daudz paveikt. Uzzināto salīdzināju ar Latviju, kur pēc neatkarības atgūšanas daudz kas ir sabrucis, sagrauts un joprojām nav atjaunots. Kā to izdarīt ātrāk un pēc iespējas labāk, tas ir jautājums, uz kuru mums nekavējoties jāmeklē atbildes.

Taivānas pieredzi nevarēsim atkārtot

Latvijā ir ļoti nopietni jāstrādā pie uzņēmējdarbības attīstības, orientējoties uz maksimālu zinātņu ietilpību. Vairāk nekā skaidrs, ka ar lauksaimniecību vien nekur tālu netiksim, un arī Taivānas pieredzi nespēsim atkārtot. Runājot par Preiļiem, esmu simtprocentīgi pārliecināts, ka jāturpina pagājušajā gadā uzsāktā uzņēmējdarbības plānošana. Tas attiecas arī uz Latviju kopumā. Mēs vairs nevaram gaidīt, ka kāds no kaut kurienes atnāks, atnesīs, noliks priekšā un teiks, lūdzu, saimniekojiet. Ir jāstrādā ar reāliem, nelieliem projektiem uz vietas.

Diemžēl Latvija kopš neatkarības atgūšanas aizgājusi pa īpatnēju un, manuprāt, ne visai veiksmīgu attīstības ceļu. Dažādu iemeslu dēļ tika sagrauta rūpniecība un izpostīta lauksaimniecība. Tajā pašā laikā citas valstis, kas bija līdzīgā situācijā, prata saglabāt labo un to veiksmīgāk izmantot. Šos jautājumus semināra laikā Taivānā pārrunāju arī ar Eiropas kolēģiem. Nekur nebija tik krasa iekšzemes kopprodukta samazinājuma,

kāds tas bija pie mums. Tāpēc tagad ir jāstrādā daudz vairāk.

Jāveido saikne ar zinātņi

Lai process būtu veiksmīgs, ir nepieciešams starta kapitāls un augsti attīstīta zinātne. Kā ir pie mums? Daļa zinātnieku no Latvijas ir aizbraukuši. Tāpēc daudz lielāks valsts atbalsts būtu nepieciešams tiem prātiem, kas valstī vēl palikuši un spēj radīt augstu pievienoto vērtību. Ne katrs zinātnieks var būt veiksmīgs mēdžeris, kas spēj savu produktu arī izdevīgi pārdot pasaules tirgū. Jāatzīst, ka daļa mūsu zinātnes pārstāvju darbojas savā zinātniskajā ciklā, kas ir augstā līmenī, bet bieži visai abstrakts. Pašlaik Latvijā ir ļoti vāja saite: zinātne – rūpniecība.

Mikrorajons pļavas vidū

No taivāniešu pieredzes mēs maz ko varam aizgūt. Kaut vai šāds piemērs par pilsētu būvniecību. Braucām garām plašai un zaļai pļavai, kuras vidū paceļas vairākas daudzstāvu mājas. Likto visai dīvaini, ja ko tādu redzētu Latvijā. Bet Taivānā tā ir ierasta lieta. Valdība noskata, piemēram, 50 ha zemes, kur varētu tikt būvēts pilsētas mikrorajons. Zeme tiek atpirkta no īpašniekiem vai uz laiku nomāta. Tad klajā laukā tiek izveidota visa nepieciešamā infrastruktūra – kanalizācija, elektrība, uzbūvētas ielas, sastādīti koki. Kad šis darbs ir paveikts, valdība zemes gabalus pārdod un nopelna. Investori, protams, ir ieinteresēti pirt un būvēt.

Latvijā kaut kas tamlīdzīgs tuvākajā laikā nebūs iespējams kaut vai viena iemesla dēļ – valstij nepieciešams milzīgs sākotnējais kapitāls. Mēs par to nevaram sapņot. Un tāpēc kārtējo reizi pārliecinājos, ka, lai gan Eiropas Savienība nebūt nav ideāla, Latvija ārpus šīs kopienas nekad nespēs kļūt par labklājības valsti.

Nopelnīja ar pārtikas preču eksportu

Neskatoties uz to, ka Taivānai ir visai saspīlētas attiecības ar Ķīnas Tautas Republiku, iedzīvotāji jūtas pietiekami komfortabli un droši. Patiesību sakot, sasniegtā ziņā viņi ir daudz tuvāk komunismam nekā visa pārējā pasaule. Taivānieši atzīst, ka viņu izaugsmē «vainojamas» klimata priekšrocības, labvēlīgais ģeogrāfiskais izvietojums un augsti produktīva lauksaimniecība. Tieši ar pārtikas preču eksportu Taivāna nopelnīja pirmo lielo naudu, ar kuru uzsāka tālāku valsts attīstību.

Trīs secinājumi

Skatoties uz Latviju no Taivānas puses, skaidrāk redzams, kas un kā būtu jā dara mums. Viens būtisks priekšnoteikums ir, lai tagad pietiekami gudri tiktu izmantoti ES līdzekļi, kas domāti augstskolu modernizācijai. Zinātņu ietilpīgu ekonomiku nevar veidot uz astoņdesmito gadu aprīkojuma bāzes. Bez tam ir nepieciešams labs menedžments, lai zinātnieku radīto produktu ieviestu uzņēmējdarbībā, kur arī iespējams izmantot ES līdzekļus.

Otra lieta, kas mani satrauc un dara uzmanīgu. Latvijā ir augsta līmeņa vispārējās izglītības sistēma, taču valstī nav arodkonsultāciju sistēmas. Mēs spriežam, ka bērni negrib mācīties fiziku, ķīmiju, lai šo priekšmetu apgūtu pilnīgi visi, jo uzskatām, ka šī iemesla dēļ Latvijā trūkst inženieru. Ar to nebūs līdzēts, bērniem ir jā rada iespāids par to, kā veidosies viņu karjeras iespējas vienā vai otrā nozarē.

Trešais secinājums – pārlietu vāji pretojamies ārzemju diktātam. Lielās kompānijas uzspiež savus produktus, savu stilu. Ļoti bieži pakļaujamies un neaizstāvam savu produkciju, kas daudzreiz nemaz nav sliktāka.

L. Kirillova

Laiks aicināt mājās skursteņslauķi

Atbilstoši tautas gudrībai, ka ragavas jātaisa vasarā, arī krāsnis jāremontē un skursteņi jātīra vēl pirms apkures sezonas sākuma. Pretējā gadījumā ātri vien var atklāties dažādas ķibeles.

Jātiek vaļā no sodrējiem

Daudzi skursteņus tīra paši, taču aizmirst dažas būtiskas lietas. Piemēram, skursteņa apakšā jeb *kājā* ir speciāla lūka (atsevišķi iemūrēts ķieģelis), lai varētu satīrīt sodrējus. Ļoti bieži šis *kājas* neiztīra, un tad, kad par tām atceras, nākas ņemt talkā stieni, lai izdauzītu gadiem krājušos aplikumu.

Ja pie skursteņa nevar piekļūt, tad šādu speciālu vietu vajadzētu izkalt tuvāk vietai, kur skurstenim pievienota krāsns vai plīts. Pēc tīrīšanas jānoņem caurumu aiztaisa.

Rūpīgi jāiztīra krāsns. Nepietiek tikai atvērt krāsns durtiņas un izgrābt no kurtuves pelnus un sodrējus. Tīrīšanai nepieciešama īpaša metāla slotiņa, kādas var iegādāties speciālajos ugunsdzēsības veikalos, jo lūku sienas ir noklātas ar sodrēju kārtu, un tā nāk nost tikai ar rūpīgu kasīšanu. Pēc šādas tīrīšanas krāsns sildīs daudz labāk.

Eju tīrīšana ir būtiska arī no ugunsdrošības viedokļa. Lūkās un ejās sakrājušies sodrēji apkures laikā var aizdegties (tie lēnām gruzd un izdala tvana gāzi), kas var izraisīt nopietnu nelaimi, ja nav kārtībā arī pašas ejas.

Arī plītij jābūt kārtībā

Plīti remontēt nav pārāk sarežģīti, to var veikt arī pašu spēkiem. Vispirms jānovērtē plīts kurtuves restiņu un cepeškrāsns stāvoklis. Tās var būt izrūsējušas, izdegušas vai vienkārši salūzušas. Visas šīs detaļas ir nopērkamas.

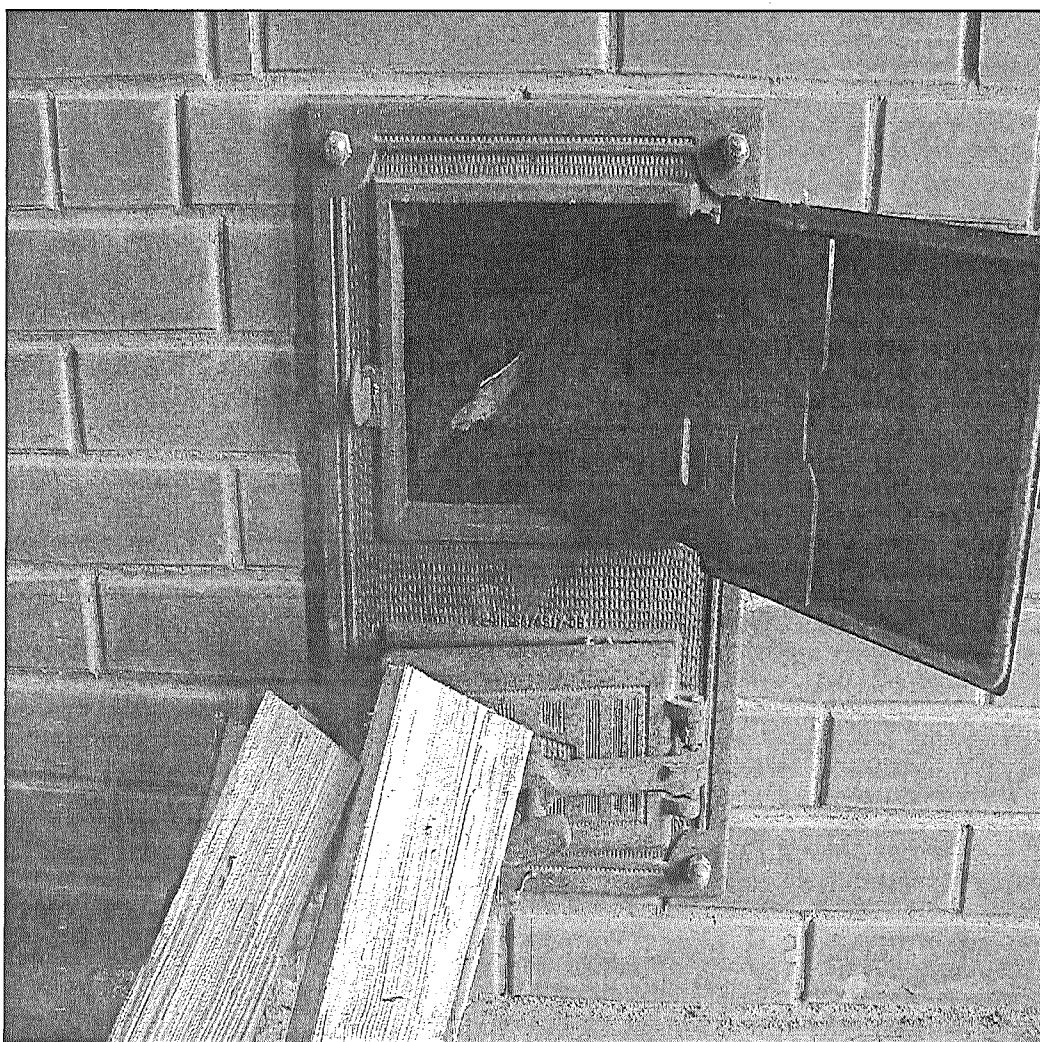
Vispirms jānoņem plīts virsma, pēc tam var nomainīt izdegušos ķieģeļus un restītes. Nelielam remontam pietiks ar nelielu mālu daudzumu. Māla un smilts attiecībai jābūt 1:3. Taču var būt arī savādāk. Vecie meistari attiecības nosaka ar tausti – vai māls nav pārāk treksns jeb stiprs, citādi plaisās un laidīs cauri dūmus.

Lai netīšām neaizķepētu kādu *cuku*, pirmo reizi izjaucot plīti, ieteicams katru darba soli piefiksēt uz papīra, lai, liekot atpakaļ, ievērotu visus plīts veidošanas nosacījumus.

Pēc remonta der pārbaudīt arī malkas novietošanai paredzēto vietu plīts apakšā. Kā rāda pieredze, ugunsnelaime var rasties arī no nelielas spraugas starp ķieģeļiem.

Jauni vēži vecajā kulītē

Apskatot krāsnī, uzmanība jāpievērš podiņu stāvoklim virs durtiņām. Ja tie saplaisājuši vai šuves kļuvušas lielākas, tas liecina, ka ķieģeļi šajā vietā ir izdeguši un tos nepieciešams nomainīt. Ja kurtuvē iekrituši

ķieģeļi, tad noteikti vajadzīga meistara palīdzība.

Pārmūrēt krāsni nenozīmē to izjaukt līdz pašiem pamatiem. Parasti pietiek, ja izjauc tikai vienu malu, tā saukto spoguli. Vecos ķieģeļus izlauž un to vietā iemūrē jaunus. Pēc tam tos pašus vecos podiņus (ja vien tie nav pārāk saplaisājuši vai citādi bojāti) ieliek vecajās vietās.

Pēc šāda remonta var teikt, ka vecajā kulītē ir jauni vēži, jo, lai sasniegtu tādu pašu karsitumu kā iepriekš, vajadzēs gan drīz divreiz mazāk malkas.

Izmantoti žurnāla «Praktiskais Latvietis» materiāli

Lai nenotiktu nelaime

Par būtiskāko apkures sezonas sākumā stāsta Preiļu rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības priekšsēdētājs BONIFACIJS KĻAVINSKIS.

Pašlaik Latvijā ir spēkā 2004. gada 17. februārī Ministru kabineta pieņemtie «Ugunsdrošības noteikumi». Šo noteikumu 191. punkta apakšpunktos noteikti termiņi, kādos jāpārbauda un jāattīra dūmvadi:

- ķieģeļu dūmvadi — ne retāk kā reizi gadā;
- ķieģeļu dūmvadi ar oderējumu un metālu dūmvadi — ne retāk kā reizi divos gados;
- ventilācijas kanāli — ne retāk kā reizi trijos gados.

Noteikumu 193. punkts paredz, ka sodrējus no dūmeņiem, krāšņu un pavadu dūmkanāliem iztīra pirms apkures sezonā ne retāk kā:

- reizi mēnesī — ilgdedzes apkures krāsnīm;
- divas reizes gadā — citām apkures ierīcēm.

AIZLIEGTS (202. punkts):

- 1) izmantot bojātas apkures iekārtas dūmvadus;
- 2) pārkurināt krāsnis;
- 3) atstāt bez uzraudzības iekurtās apkures ierīces, ja to neatļauj tehniskās ekspluatācijas noteikumi;
- 4) novietot uz apkures sistēmām un to ierīcēm degtspējīgus materiālus;
- 5) pieļaut šķidrās degvielas vai gāzes noplūdi;
- 6) novietot kurināmo vai citus degtspējīgus materiālus kurtuves priekšā tuvāk par 1,2 metriem;
- 7) kurināšanai izmantot īpaši viegli uzliesmojošus, viegli uzliesmojošus un uzliesmojošus šķidrums, izņemot speciāli šim nolūkam paredzētos;
- 8) kurināt krāsnis un plīti ar malku, kuras garums pārsniedz kurtuves izmērus;
- 9) izmantot ventilācijas kanālus apkures iekārtu dūmu novadīšanai.

Ugunsdrošības noteikumi ir stingri un to ievērošana ir pašu iedzīvotāju interesēs. Diemžēl lielākā daļa dūmvadu tīrīšanu, skursteņu un krāšņu remontu uzskata par otršķirīgu lietu, paļaujoties uz sen ierasto – gan jau nekas ļauns nenotiks, kā arī aizbildinoties, ka skursteņslauķu pakalpojumu cenas ir augstas. Dūmvadu tīrīšana Preiļos pašlaik izmaksā no 5 līdz 15 latiem. Šai summai vēl jāpieskaita autopacēlāja pakalpojumi, jo mājām bieži vien nav izejas lūku uz jumtu vai tie ir avārijas stāvoklī.

Bonifācijs Kļavinskis uzskata, ka ar šādu problēmu nākas saskarties ne vien Preiļu rajonā, bet arī daudz kur citur. Latvijā uz vienas rokas pirkstiem var saskaitīt pašvaldības, kas ugunsdrošībai velta pietiekami uzmanības. Viņš aicina Preiļu rajona padomi un vietējās pašvaldības ugunsdrošībai pievērst

lielāku uzmanību un palīdzēt Preiļu rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrībai rast finansējumu sertificēta skursteņslauķa algošanai.

Par noteikumu pārkāpumiem – naudas sods

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes komandiera pienākumu izpildītājs Valērijs Haritonovs informē, ka par Latvijas Republikas Ministru kabineta 2004. gada 17. februāra noteikumu «Ugunsdrošības noteikumi» pārkāpšanu, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 179. panta pirmo daļu, ir paredzēts sods – brīdinājums vai naudas sods fiziskām personām līdz 100 latiem, bet juridiskām personām – līdz 1000 latiem. V. Haritonovs skaidro, ka šie noteikumi nosaka ugunsdrošības prasības, kas fiziskām un juridiskām personām jāievēro, lai neatkarīgi no objekta īpašuma formas un atrašanās vietas novērstu un sekmīgi dzēstu ugunsgrēkus, kā arī mazinātu to sekas.

Statistika

- 2004. gadā no dažādām apkures ierīcēm Preiļu rajonā izcēlās 32 ugunsgrēki.
- Ugunsnelaimēs iznīcinātas 14 dzīvojamās mājas, 15 saimniecības ēkas, trīs pirtis.
- Uguns nodarījuši materiālos zaudējumus 18 355 latu apmērā.
- Ugunsgrēkos dzīvību zaudējuši trīs cilvēki.

Materiālu sagatavoja
L. Kirillova

LĪVĀNU BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTRĀ

Centra kolektīvs rādīja savu sportisko garu sacensībās

Līvānu bērnu un jauniešu centra komanda septiņu cilvēku sastāvā pēc vairāku gadu pārtraukuma piedalījās sestajos novada izglītības iestāžu darbinieku sporta svētkos. Viena pirmā vieta iegūta individuālajās orientēšanās sacensībās, bet komandas stiprā dzimuma pārstāvji veiksmīgi pārvarēja «klinšu sienu».

Centra darbinieki piedalījās arī šautriņu mešanā, basketbola metienos, direktoru divcīņā, jautrības stafetē. Sporta svētki notika Līvānu 1. vidusskolas zālē.

Mūsu kolektīvs ir mazs, teica centra metodiķe Aija Skarbiniece, mums grūti konkurēt ar skolām, kurās daudz pedagogu un komandu var izveidot no pašiem sportiskākajiem, taču šoreiz sasparojāmies.

No septembra aktivitātēm minamas arī Miķeļdienas svinības septembra pēdējās dienās. Ar rudens ziediem greznotu salmu cepuri galvā centrā ieradās Jumītis. Bērni godināja Jumiti ar dziesmām, rotājām, bet Jumītis priecējās par augļu un dārzeņu izstādi.

Piesaista bez darba palikušos

Izmantojot Nodarbinātības valsts aģentūras Preiļu filiāles piedāvājumu, Līvānu bērnu un jauniešu centrs piedalās projektā «Atbalsts profesionālo prasmju apguvei subsīdētājās darba vietās jauniešiem no 18 līdz 25 gadu vecumam». Šī projekta ietvaros no 1. oktobra centrā turpina strādāt viens jauniešis, kas līdz tam strādāja kā algotais sabiedriskais darbinieks.

Centrā strādā arī divas algotās sabiedriskās darbinieces. Viena no viņām veic audzinātāja palīdzības pienākumus, otra strādā par dežuranti. Bērnu un jauniešu centrs piedalījās arī nodarbinātības dienesta projektā par subsīdētājam darba vietām problēmgrupām, pieņemot darbā otrās grupas invalīdu. Esam ļoti pateicīgi nodarbinātības dienestam par šāda veida sadarbību, atzina Līvānu bērnu un jauniešu centra direktore Valentīna Poikāne, jo līdz ar to centra darbinieku skaits ir palielinājies par četriem cilvēkiem, varam padarīt daudz vairāk, bet šo cilvēku darbs tiek apmaksāts no valsts budžeta. Centram jāsamaksā vienīgie sociālie nodokļi.

V. Poikāne stāstīja, ka no domes budžeta apmaksāto tehnisko štata vienību skaits ir neliels, dome paredzējusi atalgojumu tikai 3,5 likmēm. Vairāki tehniskie darbinieki līdz ar to strādā uz ceturtdaļlikmi vai pat zemāku daļu no likmes. Tāpēc centram ir izdevīgi iekārtot darbavietas, kas tiek apmaksātas no valsts budžeta, piesaistot bezdarbniekus. Piemēram, pirmsskolas izglītības grupā, kurā ir 26 bērni, strādā viena skolotāja. Pedagoģi tā ir liela slodze, tāpēc patlaban viena no sabiedriski algotā darba veicējam norīkota par palīdzību audzinātājai.

Pieņemtie darbinieki apgūst jaunas profesionālas iemaņas, attīsta savas spējas un izveidojas par labiem speciālistiem, atzina V. Poikāne. Kā piemēru viņa minēja Aleksandru Romanovu, kurš no 1. oktobra turpina darbu projekta «Atbalsts profesionālo prasmju apguvei subsīdētājās darba vietās jauniešiem vecumā no 18 līdz 25 gadiem» ietvaros. Aleksandrs labi pārvalda datortehniku, apgūst lietveža un sekretāra prasmes. Jauniešis bez tam pievērsies latgaļu vēsturei un digitalizētā veidā sagatavojis sava vectēva Leopolda Kempa darbu par tēvu, izcilo sabiedrisko darbinieku Franci Kempu, Bronislava Spūļa prēmijas piešķiršanai.

L. Rancāne

SPECIĀLISTS SKAIDRO

Nekvalitatīvu arumu būs grūti labot

Pēc ražas novākšanas rudenī viens no galvenajiem un svarīgākajiem darbiem laukos ir augsnes sagatavošana nākamā gada sējai. Būtiskākās lietas, kas jāievēro, atgādina Preiļu lauku konsultāciju biroja speciāliste augkopības jautājumos INESE MAGDALENOKA.

Lobīšanas nozīme

Ar lobīšanu veic aramkārtas apvēršanu, iridīnāšanu, drupināšanu un jaukšanu, vienlaicīgi iznīcinot nezāles vai arī provocējot to sēklu vai arī veģetatīvi vairojošos daļu snaudpumpuru dīgšanu. Veicot lobīšanu, augsnē tiek iestrādāti slimību ierosinātāji un kaitēkļi, kā arī aizkavēta mitruma iztvaikošana no lauka. Tomēr lobīšana ir efektīva tikai tūlīt pēc kultūrauga novākšanas. Lobītājus var sekmiņi izmantot organiskā mēslojuma iestrādei. Ja pēc lobīšanas neseko aršana, tad tā var būt augsnes pamatapstrāde. Lobīšanas dziļums un darba ātrums ir atkarīgs no lobīšanas uzdevuma, lobītāja veida un augsnes granulometriskā sastāva.

Aršana – augsnes pamatapstrāde

Aršana ir viens no izplatītākajiem augsnes pamatapstrādes veidiem. Tai patērē 70-80% no kopējām augsnes apstrādes izmaksām. Ar aršanu veic daudzas nozīmīgas tehnoloģiskās operācijas: augsnes apvēršanu, iridīnāšanu, drupināšanu, kā arī nezāļu sakņu dziļu nogriešanu, bez kurām nevar izveidot optimālu aramkārtas sakārtu kultūraugu audzēšanai. Nekvalitatīvu arumu ir grūti labot ar citiem augsnes apstrādes veidiem.

Aršanas laiku nosaka:

- ✓ audzējams kultūraugs. Saga-

tavojot augsni ziemāju sējai, Latvijas apstākļos šis laiks parasti ir jūlijā – augustā, bet vasarāju kultūraugu audzēšanai – septembrī-oktobrī. Faktiski bieži vien to nosaka priekšauga novākšanas laiks;

- ✓ augsnes granulometriskais sastāvs, struktūra un trūdvielu daudzums. Smagās bezstruktūras augsnēs lēnāk norit mikrobioloģiskie procesi, līdz ar to aizkavējas augu atlieku un organiskā mēslojuma noārdīšanās. Tās jāņem vērā, iestrādājot augsnes kūtsmēslus un zaļmēslojuma augus.

Aršanu jācenšas veikt rudenī. Vairums speciālistu uzskata, ka pat vēls rudens arums ir labāks par jebkuru pavasara arumu. To var zināmā mērā pamatot ar sala labvēlīgo darbību ziemā, irdenas augsnes sēšanas, ierobežoto nezāļu iznīcināšanas iespēju pavasarī, kā arī ar darbu satrēguma periodiem un novēlotiem sējas termiņiem.

Jāievēro dziļums un aruma elementi

Aršanas dziļumu Latvijas apstākļos parasti nosaka trūdu horizonta biezums, kas vidēji ir 22-24 centimetri. Arot katru gadu vienā un tajā pašā dziļumā, veidojas sablīvets slānis jeb *aruma zole*, kuru var novērst tikai ar dziļirdināšanu. Lai novērstu aruma zoles veidošanos, aršanas dziļumu iesaka pa gadiem mainīt. Dziļāka augsnes aršana nepieciešama kartupeļiem, saknāugiem, dārzeniem.

Arot ar parastajiem arkliem, slejās veidojas aruma elementi: saarums, atarums, vienlaidus arums, pilnā un tukšā laukmalas vāga un pagrieziena joslas. Strādājot ar maiņvērsējarkliem, neveidojas saarums un atarums (kuri, nepareizi arot, dara lauku nelīdzenu, ar skaustienu un pazīlīnājumiem). Lai saglabātu līdzenu lauku, pa gadiem slejās jāmaina vietām saarums ar atarumu, kā arī pilnās un tukšās laukmalas vāgas.

Ar ko cienāsim aitas ziemā

Trūcīga ēdināšana, atsevišķu barības vielu nepietiekamība ietekmē aitas vilnas biezumu, garumu, kvalitāti. Samazinās arī gaļas iznākums, aitu mātēm trūkst piena, dzimst vārgi jēri.

Sevišķa nozīme ir sēru saturošām aminoskābēm: metionīnam, cisteīnam, kas aitam uztur labu kažoku.

Ja aitas mīt tumšās un mitrās telpās, jāpalielina D un A vitamīna, kā arī karotīna normas.

No mikroelementiem svarīga nozīme ir varam, kobaltam un jodam. Lai apmierinātu vajadzību pēc mikroelementiem, aitam ziemā regulāri dod lapu koku un atvašu slotiņas, apšu zarus, skujas, ka arī sāls un mikroelementu

briketes.

Vasarā ar ganību zāli aitas saņem pietiekami daudz karotīna. Tomēr aknās uzkrājas niecīgs A vitamīna daudzums, un tā pietiek tikai pirmajām ziemošanas nedēļām. Tāpēc grūsnajām aitam un jēru zīdītājām nepieciešamais karotīna daudzums jānodrošina ar labu sienu, skābsienu, burkāniem. Vēlams 7-10 dienas dot arī melnos rutkus – tie iedarbojas kā prettārpu līdzeklis.

Ziemā aitas dienā patērē 4-6 litrus ūdens, tam jābūt brīvi pieejamam. Aitas nedrīkst dzirdīt no stāvoša ūdens dīkiem un grāvjiem, jo tad tās saslimst ar parazitārām slimībām. No rīta ieteicams dot spēkbarību un rupju

barību, bet vakara reizē – sulīgu barību, sienu un vasarāju salmus. Tā kā aitas slikti izmanto pāraugušu, garstiebrainu sienu, tādā jādod pa mazai porcijai vairākas reizes dienā.

Visus darbus veic noteiktos laikos. Aitas ātri pierod pie ēdināšanas laikiem un ir mierīgas, ja tos stingri ievēro. Parasti baro divreiz dienā. Jēru mātēs zīdīšanas laikā – trīs reizes dienā. Tad trešo daļu no siena devas dod pusdienlaikā, kā arī pārbauda, vai pietiek ūdens, un to, kā jūtas jēriņi.

Jebkura barības maiņa jāizdara pakāpeniski vairāku dienu laikā. Vaislas teķi ziemā jātur atsevišķā aizgaldā, nodrošinot tiem pastaigas ārā. Pastaigas attiecināmas arī uz aitam un jēriem.

Līdz ar labas kvalitātes sienu teķiem ziemā ik dienas jāsaņem 0,5-0,7 kg spēkbarības, bet lecināšanas laikā 1-1,2 kg spēkbarības (ieteicams, lai tās sastāvā ir auzu milti, rauši). Auzas labāk būtu dot spiestas vai rupji maltas.

No salmiem aitam sevišķi patīk zirnāji. Nedrīkst aizmirst sāli, kam jābūt pieejamam vienmēr.

Vaislai vajadzētu izvēlēties tās aitu mātes, kuras ir pienīgas un labi uzmana jērus. Mazražīgās un slimīgās aitas jābrāķē.

Pēc preses materiāliem

Seši soļi naudas ceļā līdz maksājumu pieteicējam

Latvijā ir 2,4 miljoni hektāru lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Pieteikumi vienoto platību maksājumiem ir saņemti par 1,5 miljoniem hektāru. Šogad paredzēts izmaksāt aptuveni 142 miljonus eiro.

Tāpat kā pagājušajā gadā katram lauksaimnieka pieteikumam arī šogad bija jāiziet seši pārbaudes soļi, lai saņemtu šo naudu; 1) reģistrēšana; 2) vizuālā dokumentu pārbaude; 3) datu ievade; 4) gatavs administrēšanai; 5) pirmā administratīvā kontrole; 6) otrā administratīvā kontrole.

Vienotā platības maksājuma (VPM) un papildus valsts tiešo maksājumu (PVTM) likmes 2005. gadā

Atbalsta veids	Likme		Mērvienība
	EUR 2004. gadā	EUR 2005. gadā	
Vienotais platības maksājums	20,66	26,44	ha
PVTM laukaugu maksājums	65,96	68,06	ha
PVTM lopbarības platībām	17,90	15,64	ha
PVTM par kartupeļu cieti	55,43	59,46	tonna
PVTM par ziditājgovīm	138,57	134,45	gab.
PVTM par kautiem liellopiem	80,00	80,00	gab.
PVTM par aitām	13,22	12,60	gab.
PVTM par piena kvotu	6,31	16,51	tonna
Šķiedras līnu pirmapstrādes atbalsts: garā līnšķiedra	160,00	160	tonna
Īsā līnšķiedra	90,00	90,00	tonna

Augu aizsardzība

Kaitēkļi un slimības nepagurst arī rudenī

Ziemas rapsis Latgalē ir divu līdz septiņu lapu attīstības stadijā. Krustziežu sausplankumainība inficē augu apakšējās lapas, sakņu puve inficē līdz diviem procentiem augu. Krustziežu spradžu bojājumi šoruden ir maznozīmīgi.

Ziemas kvieši Latgales reģionā sasnieguši dīgstu un trešās lapas attīstības stadiju. Atsevišķās vietās uz augu lapām konstatēti labības spradžu bojājumi (divi procenti no lapu virsmas), maznozīmīgi dīgstošos augus inficē dīgstu puve.

Rudzi atrodas sakņu attīstības un trešās lapas attīstības stadijā. Augiem maz kaitē labību spradži un dīgstu puve.

Burkānus vairāk nekā sešu procentu apmērā inficējusi sausplankumainība. Augus, kuru laksti iekrāsojušies sarkani vai violeti, novācot vēlams izvākt atsevišķi, jo šos augus invadējusi burkānu muša.

Sekojoši kartupeļu bumbuļu fitosanitārajam stāvoklim, jo daudzviet palielinās puvi infekcija. Nolikavās strauji izplatās slapjā puve. Uz kartupeļu bumbuļiem ražas novākšanas laikā agrajām šķirnēm konstatēta lakstu puve (2-30%). Melnā kraupja izplatība uz apskatītajām šķirnēm ir neliela, un tikai atsevišķos laukos parastais kraupis inficējis visas šķirnes. Daudzviet vērojami saplaisājuši kartupeļu bumbuļi, kas liecina par straujām augsnes mitruma svārstībām to briešanas laikā.

Latgalē kāpostu stādījumiem turpina kaitēt kāpostu pūciņu, cekulkožu un balteņu kāpuri. Laputu izplatība un kaitīgums ir neliels. Ne daudz palielinās krustziežu sausplankumainības izplatība. Atsevišķus augus inficē baltā puve.

Pupas simtprocentīgi inficē koncentriskā plankumainība, novēroti nenozīmīgi alotājmušas bojājumi.

Pilādžu tiklkode kāpuru bojājumi augu dārzos šogad nav plaši izplatīti – bojāti 2-4%. Ābolu tinēja kāpuri bojājuši 8-14% augļu, šie augļi glabātāvā sāks ātrāk bojāties. Ābeļu kraupis ķīmiski apstrādātos dārzos konstatēts līdz 20% ābolu, neapstrādātos dārzos – līdz 80%. Augļu puve bojājusi attiecīgi 2-7

% augļu. Ābolu tinēja kāpuri bojājuši 2-5%, pilādžu tiklkode – 1-2% ābolu.

Lietuvā atklāts bīstams un postošs augu karantīnas organisms

Veicot augu fitosanitāras pārbaudes, Lietuvā pirmo reizi tika atklāts augu karantīnas organisms – augļukoku bakteriālās iedegas (*Erwinia amylovora*), pēc Lietuvas augu aizsardzības dienesta ziņojuma informē Latvijas Valsts Augu aizsardzības dienesta speciālisti. Augļukoku bakteriālās iedegas kā atklātas uz vilkābelēm, ābeļbumbieriem un klintenēm. Lai apkarotu augļukoku bakteriālo iedegu izplatību, Lietuvas augu aizsardzības dienests noteica inficēto un iespējami inficēto augu iznīcināšanu.

Šī slimība ne tikai samazina ražu, bet ir arī bīstama un ļoti postoša pašiem augiem. Infekcija izplatās tik strauji, ka jau pēc pirmajām redzamajām inficēšanās pazīmēm tie ātri aiziet bojā. Bakteriālo iedegu saimniekaugi ir korintes, klintenes, vilkābeles, ābeles, mēspili, pīrakantas, bumbieres, pilādži, stranvēzijas un cidonijas.

Baktērija augā iekļūst caur ziediem, dabiskajām atverēm un kukaiņu vai stipra lietus radītajiem bojājumiem. Slimības ietekmē ziedi novīst, nometnē un iet bojā, parasti paliekot pie augs. Pumpuri un jaunie dzinumi novīst, nobrūnē un deformējas. Savukārt augļi nobrūnē, sačokurojas un iet bojā, nenokrīt no augs. Kad slimības aktīvā forma ir beigusies, slimo zaru miza izžūst un nedaudz nosēžas, izveidojot izteiktu robežlīniju starp veselajiem un slimajiem audiem.

Lai nepieļautu šīs bīstamās un postošās baktērijas izplatīšanos Latvijā, Valsts Augu aizsardzības dienests aicina ievērot fitosanitāras prasības: nepirkt augļukoku bakteriālās iedegas saimniekaugus bez augsnes un, sadarbojoties ar reģionālās nodaļas inspektoriem, veikt dārzu un stādudzētavu kontroli, kā arī, novērojot augļukoku bakteriālās iedegas simptomus, nekavējoties informēt par to inspektorus.

Informācija sagatavota pēc www.vaad.gov.lv ziņām

Jaunas atziņas pieredzes braucienā uz Dāniju

Rajona galvenās bibliotēkas vadītāja Ināra Batarāga un fonda «Baltā māja» projektu koordinatore Inguna Badune piedalījās reģionālo Eiropas Savienības informācijas punktu (ESIP) un Europe Direct (EDIP) koordinātoru pieredzes apmaiņas braucienā uz Dāniju.

Eiropas Savienības informācijas punkts Preiļu rajona bibliotēkā darbojas kopš 2000. gada, tāpat kā vēl citās 33 rajonu publiskajās bibliotēkās.

Brauciena laikā informācijas centru pārstāves apmeklēja Dānijas Ārlietu ministriju, Dānijas Karalisko bibliotēku, Europe Direct informācijas punktu Kopenhāgenā, Dānijas parlamentu un tā Eiropas Savienības informācijas centru, kā arī Eiropas Komisijas pārstāvniecību Dānijā. Dalībniekiem bija organizēta tikšanās arī ar Dānijas arodbiedrību konfederācijas un Eiropas Kultūras Dānijā pārstāvjiem. Vizītes ietvaros dalībnieki apmeklēja Latvijas Republikas vēstniecību Dānijā un tikās ar Latvijas vēstnieku Dānijā Andri Razānu.

Daloties savos iespaidos par braucienu, Ināra Batarāga stāstīja, ka bija iespēja iepazīties ar Kopenhāgenas publisko un Dānijas karalisko bibliotēku, kuru dēvē par «Melno dimantu». Tā celta no marmora, stikla un metāla. Dānijas bibliotēkas ir ļoti aprīkotas: plašas un gaišas telpas, jaunākās informācijas tehnoloģijas. Pakalpojumu klāsts, ko bibliotēkas sniedz iedzīvotājiem, ir ļoti plašs un daudzpusīgs. Daudzi pakalpojumi pieejami internetā. Dānijā bibliotēkas esot populāras un ļoti apmeklētas, tajās tiek ievērots «citralitātes princips». Ikviens apmeklētājs esot laipni gaidīts, viņu

● Dānijas Karaliskajā bibliotēkā.

interesējošā informācija ir viņa kompetencē.

Brauciena daudzpusīgo programmu atzinīgi novērtēja arī Inguna Badune, jo bijusi izdevība iepazīties gan ar dažādu ES institūciju darbību, gan ar jaunākajām aktualitātēm jautājumos par ES krīzes pārvarēšanas perspektīvām, par Dānijas attieksmi ES paplašināšanās jautājumos. Dāņiem viņu valsts suverenitāte un drošība ir pats galvenais un svarīgākais ārpolitikas jautājums.

Man vērtīgi šķita arī informācijas punktu apmeklējumi, atzina Inguna Badune. Biju patīkami pārsteigta, cik daudz cilvēku izmanto informācijas punktu piedāvātos pakalpojumus – informatīvos materiālus par ES, internetā pieejamo informāciju, apmācību seminārus.

Preiļu rajona pārstāves šī brauciena laikā apmeklēja arī Kopenhāgenas porcelāna muzeju, apskatīja pilsētu braucienā ar kuģi. Abas atzīst, ka par Dāniju gūti pozitīvi iespaidi, jo tā ir demokrā-

tiska un uz cilvēku labklājību orientēta valsts. Drošība, brīvība un sociālās garantijas valstī ir nodrošinātas ikvienam tās pilsonim. Valsts ierēdņi, rīkojot dažādas diskusijas, cenšas informēt un arī noskaidrot sabiedrības nostāju aktuālos jautājumos. Šajā procesā iesaistās arī bibliotēkas. Par īpaši svarīgiem jautājumiem, piemēram, eiro ieviešanu, tiek organizēti referendumi.

Ikdienas sadzīvē dāņiem raksturīgs praktiskums, līdzekļu un laika ekonomijas prasme. Galvenais braucējs Kopenhāgenas ielās ir velosipēdists. Izveidoti velosipēdistu celiņi, novietnes, pilsētas nav pārblīvētas ar mašīnām. Bērni, sociāli neaizsargāti sabiedrības locekļi ir pastāvīgā uzmanības lokā.

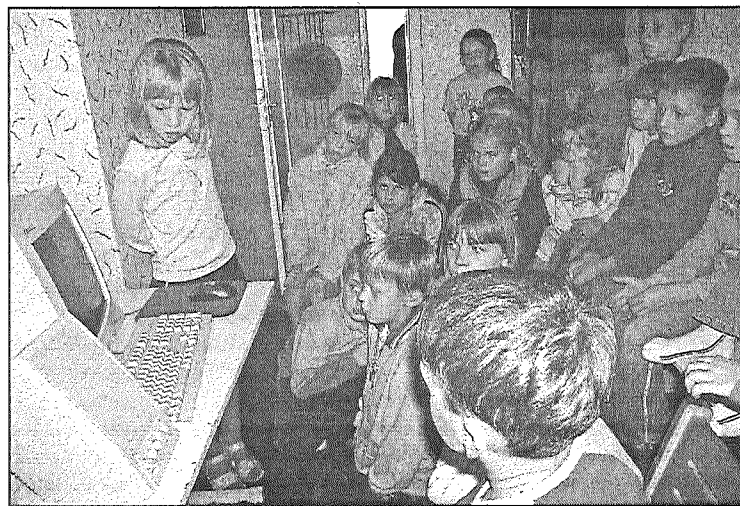
Eiropas Savienības informācijas punktu darbībā gan Dānijā, gan Latvijā ir daudz kopīga, atzina Ināra Batarāga, taču Dānijā tie ir vairāk apmeklēti, arī materiālu klāsts, ko šie punkti piedāvā Dānijā, ir plašāks un daudzveidīgāks.

Bērnu drošībai ārpus skolas

Visās Latvijas sākumskolās un pamatskolās notika drošības nedēļa ar nosaukumu «Lai dzīvo bērni!». Šīs nedēļas laikā skolās 1. – 9. klašu skolēniem tika aktualizēti jautājumi par bērnu drošību. Skolēni bija sadalīti trijās vecuma grupās: 1. – 2., 3. – 4., 5. – 9. klašu bērni.

Drošības nedēļu organizēja Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) Izglītības satura un eksaminācijas centrs (ISEC) sadarbībā ar akciju sabiedrībām «Latvenergo», «Latvijas Gāze», ugunsdzēsības un policijas dienestiem, Ceļu satiksmes drošības direkciju, VAS «Latvijas dzelzceļš», Katastrofu medicīnas centru, Valsts jaunatnes iniciatīvu centru.

Skolās klašu audzinātāju un citu pedagogu vadībā notika sarunas, atkārtotot bērniem pa vasaru piemirstās zināšanas par to, kā ievērot drošību, rīkojoties ar elektroierīcēm, ar gāzi, uguni, uzturoties pie dzelzceļiem, uz ielām un ceļiem. Tika atkārtoti ceļu satiksmes noteikumi, atgādināts, cik bīstami rotaļāties būvlaukumos. Bērniem bija iespējas noskatīties par šiem jautājumiem izglītojošas filmas «Lai dzīvo bērni!», «Tas varēja nenotikt», «Esi uzmanīgs!», «Šķērso dzelzceļu tikai tam pare-

● Līvānu 1. vidusskolas 2.b klases bērni, skatoties filmiņu, nopietni aizdomājās, cik bīstamas sekas var būt, neapdomīgi rīkojoties ar gāzi. Foto: A. Stepanovs

dzētās vietās!». Bērni varēja noklausīties arī muzikālas pasakas par elektrodrošību «Klausi elektrībai!». Materiālus visām Latvijas skolām sagādāja IZM.

Pagājušajā nedēļā šīs filmiņas pēc mācību stundām skatījās un gūtās atziņas pārrunāja arī Līvānu 1. vidusskolas 2. b klase audzinātājas Annas Kārkles vadībā. Katru dienu bija cita tēma. Piemēram, filmiņā par gāzes bīstamību sižets risinājās kādā dzīvoklī. Māsiņa teica savam brālītim, ka ož pēc gāzes, bet zēns tam nepievērsa

uzmanību. Šīm ainām sekoja tests ar jautājumiem, kā rīkoties līdzīgās situācijās.

Skolēniem pēc filmiņu noskatīšanās paredzēts arī zīmējumu konkurss, veidojot sižetus filmiņai «Lai dzīvo bērni!». Šonedēļ skolās notiek šo darbu izvērtēšana, interesantākie tiks nosūtīti ISEC izvērtēšanai.

Drošības nedēļas ietvaros Līvānu 1. vidusskolā ciemojās arī policijas pārstāvji, slavenie Runcis un Bebrs, lai runātos par bērnu drošību uz ceļiem.

Intelektuālā attīstība un JODS cieši saistīti

Rīgā notikušajā Latvijas rajonu internistu un endokrinologu seminārā veselības aprūpes speciālistiem, kura tēma bija «Joda deficīts un tā novēršanas iespējas Latvijā», Preiļu rajonu pārstāvēja ārstes Marta Veita un Mirdza Stare. Ar mērķi veicināt veselības aprūpes profesionāļiem vienota viedokļa veidošanos par joda deficītu un tā novēršanas iespējām semināru rīkoja Veselības veicināšanas valsts aģentūra, Latvijas Endokrinologu biedrība un ANO Attīstības bērnu fonds. Pēc atgriešanās no šīs konferences, Marta Veita dalījās iespaidos ar «Novadnieku».

Apkārtējā vidē jods ir visur – gaisā pie jūras, ūdenī, augsnē, augos, taču ļoti mazā daudzumā. Produktos joda daudzums atkarīgs no joda daudzuma augsnē un ūdenī.

Uzņemtais joda daudzums ar uzturu ir atkarīgs no joda koncentrācijas augsnē un ūdenī, bet Latvijā, tāpat kā kaimiņvalstīs, tā ir zema, stāstīja ārste. 2000. gadā Latvijas Pārtikas centrs ar UNICEF atbalstu veica pētījumu Latvijas skolēnu vidū, kas pierādīja joda nepietiekamību. Visos pētījuma analīžu paraugos joda koncentrācija urīnā skolas vecuma bērniem bija zem normas. Šie pētījumi atspoguļo situāciju visā valsts populācijā, jo skolēnu un viņu ģimenes locekļu uzturā lietotais produktu klāsts atšķiras nenozīmīgi.

Analizējot arī 2000. – 2002. gada jaundzimušo asins analīžu rezultātus, noskaidrots, ka viņiem raksturīgs joda deficīts. Bez tam pētījumos konstatēts, ka joda nepietiekamība vairāk izteikta Latvijas iekšzemes reģionos, Latgalē un Austrumvidzemē, nekā Baltijas jūras tuvumā dzīvojošajiem. Valstī konstatēta mērena līdz vidēja joda nepietiekamība. Pat viegls joda deficīts var traucēt normālu augļa smadzeņu attīstību, kā arī palielināt vairogdziedzera mezglaino slimību un vēža risku mūža otrajā pusē. Bērniem tas var izraisīt nopietnas mācību vielas uztveres problēmas. Nepietiekama joda uzņemšana ar uzturu īpaši bīstama ir grūtniecības periodā. Joda trūkuma rezultātā vairogdziedzera hormonu līmenis cilvēka orgānos un audos ir samazināts. Tādēļ grūtniecei ar joda deficītu ir palielināts risks dzemdēt nedzīvu bērnu, pieaugu priekšlaicīgu dzemdību un spontāno abortu risks.

Arī turpmākajos cilvēka organisma attīstības posmos joda nepietiekamība rada nopietnus traucējumus. Auglim un bērnam agrīnā vecumā joda nepietiekamība var kavēt vairogdziedzera hormonu veidošanos, kas var būt par iemeslu neatgriezeniskai garīgās attīstības aizturei. No joda nepietiekamības izraisītā vairogdziedzera hormonu trūkuma cieš ne tikai smadzenes, bet arī dzirdze, redze, atmiņa un valoda.

Kā atzina ārste, vislielākā uzmanība jāpievērš joda nepietiekamības ietekmei uz smadzeņu attīstību un intelektuālo kapacitāti. Joda nepietiekamības radīto seku redzamā daļa ir krefinisms un kākslis, bet vislielākā daļa ir neredzamā, — smadzeņu attīstība

notiek zem optimālā potenciāla. Visiem jaundzimušajiem, kuriem augļa attīstības stadijā bijis joda deficīts, garīgo un izziņas spēju kapacitāte ir samazināta par 10 – 15 procentiem. Tas tieši saistīts ar mācīšanās spējām un iegūtās izglītības līmeni turpmāk.

Aicinājumi uzturā lietot jūras zivis un citus jodu saturošus uzturvielzāļu parasti nesasniedz lielāko daļu iedzīvotāju, tādēļ ieteicamākais variants ir jodētā sāls lietošana.

Latvijas iedzīvotāji uzturā maz lieto jodētu sāli. Kā rāda pētījumi, tikai 15 procenti no visiem iedzīvotājiem 2004. gadā ikdienā lietoja jodētu sāli. Tomēr, ja salīdzina ar 1998. gadu, lietotāju skaits ir nedaudz audzis – no 3 līdz 13 procentiem 2002. gadā.

Sāls jodēšana neatstāj negatīvu iespaidu ne uz sāls krāsu, ne garšu, ne smaržu, ne izskatu. Rietumu valstu pieredze liecina, ka jodētā sāls lietošana pārtikas ražošanā ir vienkārša un lēta.

Jodētā sāls un jodu saturošu pārtikas produktu lietošana kopā nepalielina uzņemto joda daudzumu virs normas. Alerģiskas reakcijas pret jodu novēro reti un tikai pie ļoti augstas joda koncentrācijas, piemēram, joda tinktūrā koncentrācija 1000 reižu pārsniedz sāls jodēšanā izmantoto joda devu.

Kā atzina Marta Veita, savos ilgajos prakses gados viņa saskārusies ar daudziem gadījumiem, kad par iemeslu slimībām varētu būt joda trūkums organismā, taču tas nav pierādāms, jo Latvijā kopumā trūkst šādu pētījumu. Taču absolūti pierādījis, ka tanīs valstīs, kuras uzturā tiek lietota jodētā sāls, nepastāv, piemēram, tādas vairogdziedzera slimības, kādas ir Latvijā.

Tie cilvēki, kas zina, ka jodētā sāls jālieto, to arī lieto. Šī sāls ir brīvi pieejama un nopērkama veikalos. Sāļi pievienotā joda daudzums ir tik niecīgs, ka neatstāj nekādu blakus efektu uz organisma vispārējo stāvokli, kā arī uz ēdiena garšu. Tie, kas šo sāli lieto uzturā, par to ir pārliecinājušies paši.

Riska grupa, kam organismā ir par maz joda, atzina ārste, ir bērni līdz 18 gadu vecumam un grūtnieces. Joda deficīta risku cilvēks var samazināt, lietojot pilnvērtīgu uzturu. Visvairāk joda ir jūras un okeāna zivis un augos. Vismaz divas reizes nedēļā uzturā jālieto jūras produkti – zivis, jūras kāposti. Nedaudz joda satur arī olas, dārzeņi, piens un augļi.

Lappusi sagatavoja L. Rancāne.

Mājnieki nepadevās ciemiņiem

Rudzātu vidusskolas jaunie tūristi godam savu skolu pārstāvēja starptautiskajās tūrisma sacensībās «Rudzātu kauss - 9» un ieguva godalgotas vietas. Savukārt līvānieši izcīnīja uzvaru visjaunākajā vecuma grupā.

Rudzātu vidusskola joprojām nezaudē pirms gadiem izveidoto skolu tūrisma centra statusu un regulāri rīko kausa izcīņas sacensības, uz kurām dalībnieki ierodas no tālām vietām. Arī šogad skolā notikušajās starptautiskajās tūrisma sacensībās «Rudzātu kauss - 9» tika pārstāvētas visas labākās Latvijas un Lietuvas skolu komandas sporta tūrisma. Pavisam divu dienu sacensībās Rudzātos piedalījās 32 komandas piecās vecuma grupās.

Tūrisma sacensību organizatoriem izstrādājušās savas tradīcijas. Pirmajā dienā parasti notiek tūrisma rallijs Steķu silā. Laika apstākļi sacensībām bija labi, tomēr sportistiem vajadzēja diezgan daudz zināšanu un iemaņu, lai neapmaldītos mežā. Otrā dienā notika sacensības tūrisma tehnikā. Šīm disciplīnām vieta bija atrasta pie Rudzātu vidusskolas. Ošas upes krastos pulcējās daudz skatītāju. Upe ar stāvajām krasta

● Spraigākie sacensību brīži.

kraujām, pietiekamo dziļumu, krūmiem un kokiem ir patecīga vieta, kur pārbaudīt tūristu drošmi, gan rāpīties pāri ūdeņiem virvē, gan arī pūloties sasniegt otro krastu Tarzāna lēcienā.

Visjaunākajā grupā par uzvarētāju kļuva Līvānu 1. vidusskolas komanda, jaunākajā grupā pirmo vietu izcīnīja tūristi no Jel-

gāvas, toties otro – Rudzātu vidusskolas komanda. Vidējā grupā uzvarētāju gods pienācās lietuviešu komandai, bet vecākajā grupā nevienam neizdevās pārspēt Rudzātu vidusskolas tūristus. Pieaugušo konkurencē par uzvarētājiem atzīta komanda «Remoss - 1» no Jelgavas.

L. Rancāne

Rajonā noslēdzās sacensības rudens krosā

Septembra nogalē Preiļu parkā risinājās tradicionālās Preiļu rajona skolēnu sporta spēļu rudens krosa sacensības. Skolu komandās šogad bija trīs zēni un trīs meitenes. Katrai komandai vajadzēja veikt 3000 metru distanci (6 x 500).

Vidusskolu komandu sacensības risinājās četrās vecuma grupās, trijās no kurām uzvaras izcīnīja Preiļu 1. pamatskolas komandas. 1994./96.g.dz. vecuma grupā startēja 10 komandas. Pirmās trīs vietas izcīnīja Preiļu 1. pamatskolas 1. komanda Dāvis Vocišs, Ervīns Patmalnieks, Artūrs Seilis, Laine Vīlcāne, Sintija Erte un Rasma Svīkle), Līvānu vidusskolas skrējēji un Preiļu 1. pamatskolas 2. komanda.

1992./93.g.dz. vecuma grupā arī startēja 10 komandas. Preiļu 1. pamatskolas 1. un 2. komanda ierindojās attiecīgi 1. un 2. vietā, bet 3. vietu ieguva Riebiņu vidusskolas sportisti. Uzvarētāju komandā startēja Toms Kunakovs, Artūrs Linķevičs, Aleksandrs Gavrilovs, Santa Mazure, Signija Vanaga un Diāna Zeiliņa.

1990./91.g.dz. vecuma grupā sacentās deviņas komandas. 1. vietā – Preiļu 1. pamatskolas 1. komanda (Jānis Jaudzems, Vairis Pastars, Jānis Eglītis, Agnese Čača, Alise Dudareva un Inga Mūrniece), 2. vietā – Līvānu 1. vidusskolas krosisti, bet 3. vietā – Vārkavas vidusskolas skrējēji.

1986./89.g.dz. vecuma grupu pārstāvēja deviņas komandas. Godalgotās vietas savā starpā sadalīja Preiļu Valsts ģimnāzijas

● Ar diplomiem un medaļām tika apbalvoti 1992./93.g.dz. sportisti no Preiļu 1. pamatskolas 1. komandas.

komanda (1. vietā), Preiļu Valsts ģimnāzijas 2. komanda (2. vieta) un Preiļu 2. vidusskolas komanda (3. vieta). Uzvarētāji no Preiļu Valsts ģimnāzijas ir Aija Čača, Zane Jokste, Līga Karčevska, Māris Bečs, Rolands Putāns un Raivis Anspoks.

Pamatskolu komandu sacensības risinājās trijās vecuma grupās. Kā labākie krosa skrējēji sevi pierādīja sportisti no Jaunsilavas, Galēnu un Vanagu pamatskolas.

1994./96.g.dz. vecuma grupā startēja 13 komandas. Pirmo vietu izcīnīja jaunsilavieši (Karina Krupko, Airisa Oļšauska, Marina Vorobjova, Eliass Veigurs, Rolands Ancāns un Jānis Barkāns). Otrajā vietā ierindojās Galēnu pamatskola, bet trijnieku noslēdza Vanagu pamatskolas sportisti.

1992./93.g.dz. vecuma grupa bija vislielākā – 15 komandas. 1. vietu izcīnīja Galēnu pamatskola (Artūrs Seimanovs, Andris Priževovs, Jānis Kunakovs, Ilona Kupre, Liene Trokša, Maira Pudule). Otrie labākie bija Vanagu pamatskolas skrējēji, bet trešajā vietā ierindojās Sīļukalna pamatskola.

1990./91.g.dz. vecuma grupā startēja 13 komandas. Pārliecinošu uzvaru izcīnīt izdevās Vanagu pamatskolai (Laura Prikule, Alise Purviņa, Liene Prikule, Jānis Pranevskis, Jurgis Jurgensons un Kristaps Klindžāns), atstājot aiz devis 2. vietas ieguvējus no Galēnu pamatskolas. Trešajā vietā tika atstāti krosa skrējēji no Dravnieku pamatskolas.

V.Ozoliņš

Rajona vieglatlēti plūc medaļu ražu

Septembra beigās sporta kluba «Cerība» stadionā risinājās 14. Latgales jaunatnes spēles vieglatlētikā, kurās piedalījās 300 spēcīgākie vieglatlēti no Preiļu, Krāslavas, Balvu, Ludzas, Daugavpils, Madonas un Jēkabpils rajona, kā arī no vairākām pilsetām – Daugavpils, Rēzeknes un Kauņas.

Sacensības notika četrās vecuma grupās, katrā dalībnieki startēja vairākās disciplīnās. Rezultātu precīzākai noteikšanai bija zuaicināti speciālisti no Kauņas, kuru rīcībā bija elektroniskās ierīces.

Visjaunākajā, 1993./94.g.dz. meiteņu vecuma grupā dalībnieces sacentās sešās disciplīnās. Vietas uz godalgoto vietu pjedestāla spēja izcīnīt sekojošās Preiļu rajona vieglatlētes: 60 m skrējienā 2.vietā – Dana Griščenko (Līvānu 1.vidusskola), 3.vietā – Maira Smukša (Riebiņu vidusskola); 800 m 1.vietā – Maira Smukša (Riebiņu vidusskola), 2.vietā – Maira Pudule (Galēnu pamatskola); 1000 m soļošanā 1.vietā – Sandra Lazda (Līvānu BJSS), 2.vietā – Laura Lazdāne (Vārkavas vidusskola), 3.vietā – Gita Sparāne (Vārkavas vidusskola); šķēpa mešanā (400 g) 2.vietā – Svetlana Gavriloza (Preiļu 2.vidusskola); tāllēkšanā 3.vietā – Dana Griščenko (Līvānu 1.vidusskola); augstlēkšanā 1.vietā – Ilona Ševčuks (Rožupes pamatskola).

✓ 1993./94.g.dz. zēnu vecuma grupā pie godalgotām vietām tika sekojoši Preiļu rajona sportisti: 60 m/b 1.vietā – Egīls Zeiliņš (Preiļu 1.pamatskola), 2.vietā – Raivis Leimanis (Galēnu pamatskola), Māris Mežinskis (Preiļu 1.pamatskola); 60 m skrējienā 1.vietā – Jānis Sondors (Preiļu 1.pamatskola), 2.vietā – Egīls Zeiliņš (Preiļu 1.pamatskola), 3.vietā – Andrejs Soročkins (Preiļu 2.vidusskola); 800 m 2.vietā – Toms Kunakovs (Preiļu 1.pamatskola), 3.vietā – Dāvis Vocišs (Preiļu 1.pamatskola); 1000 m soļošanā 1.vietā – Raitis Gribusts (Preiļu 1.pamatskola), 2.vietā – Atis Soms (Vārkavas vidusskola), 3.vietā – Raivis Leimanis (Galēnu pamatskola); šķēpa (400 g) mešanā 1.vietā – Genādijs Petrovs (Preiļu 2.vidusskola), 2.vietā – Artūrs Seimanovs (Galēnu pamatskola), 3.vietā – Sergejs Kudiks (Preiļu 1.pamatsk.); tāllēkšanā 1.vietā – Raimonds Ancāns (Rožupes pamatsk.); augstlēkšanā 2.vietā – Andrejs Soročkins (Preiļu 2.vidussk.), 2.-3.vietā – Atis Soms (Vārkavas vidussk.) un Sandis Sockis (Rožupes pamatsk.).

✓ 1991./92.g.dz. meiteņu vecuma grupā pie medaļām tika 13 Preiļu rajona jaunās vieglatlētes: 60 m/b 2.vietā – Kristīne Babris (Riebiņu vidusskola); 60 m 1.vietā – Kitija Valtere (Līvānu BJSS); 200 m 1.vietā – Inga Mūrniece (Preiļu 1.pamatskola); 2000 m soļošanā 1.vietā – Aija Gavare (Vārkavas vidusskola), 3.vietā – Evija Vasiļevska (Riebiņu vidusskola); šķēpa (400 g) mešanā 3.vietā – Kristīne Lipiņa (Līvānu BJSS); tāllēkšanā 1.vietā – Jeļena Mironova (Līvānu BJSS), 3.vietā – Kristīne Babris (Riebiņu vidusskola); augstlēkšanā 1.vietā – Jeļena Mironova (Līvānu BJSS), 2.vietā – Santa Mazure (Preiļu 1.pamatskola); diska (1 kg) mešanā 1.vietā – Inga Mūrniece (Preiļu 1.pamatskola), 3.vietā – Jekaterina Mazajeva (Preiļu 1.pamatskola).

✓ 1991./92.g.dz. zēnu vecuma grupā pie medaļām tika 10 vieglatlēti no Preiļu rajona: 60 m/b 3.vietā – Gunārs Pantogs (Līvānu BJSS); 60 m 1.vietā – Artūrs Skoriks (Preiļu 1.pamatskola), 3.vietā – Oļegs Skačkovs (Riebiņu vidusskola); 200 m 3.vietā – Matīss Jankovskis (Līvānu BJSS); 3000 m soļošanā 1.vietā – Jānis Kunakovs (Galēnu pamatskola), 2.vietā – Sergejs Nečajevs (Preiļu 1.pamatskola), 3.vietā – Juris Daniļevičs (Vārkavas vidusskola); diska (1 kg) 2.vietā – Artūrs Skoriks (Preiļu 1.pamatskola); augstlēkšanā 3.vietā – Ervīns Vingris (Vārkavas vidusskola); šķēpa (600 g) mešanā 2.vietā – Anatolijs Baranovs (Preiļu 2.vidusskola).

✓ 1989./90.g.dz. meiteņu vecuma grupā medaļas ieguva 15 mūsu vieglatlēti: 100 m 1.vietā – Jeļena Solovjova (Preiļu Valsts ģimnāzija); 400 m 1.vietā – Ilze Bartuseviča (Vārkavas vidusskola), 2.vietā – Jeļena Solovjova (PVĢ); 1500 m 2.vietā – Līga Karčevska (PVĢ), 3.vietā – Marija Šelkovaja (Riebiņu vidusskola); 3000 m soļošanā 1.vietā – Anita Kažemāka (Riebiņu vidusskola), 2.vietā – Solveiga Ozola-Ozoliņa (Līvānu BJSS); šķēps (600 g) 2.vietā – Solveiga Ozola-Ozoliņa (Līvānu BJSS), 3.vietā – Daina Pastare (Vārkavas vidusskola); trīsoļlēkšanā 1.vietā – Ieva Babris (Riebiņu vidusskola), 2.vietā – Evita Mūrniece (Riebiņu vidusskola); tāllēkšanā 3.vietā – Gunita Bivbāne (PVĢ); augstlēkšanā 2.vietā – Daina Pastare, 3.vietā – Ilze Martuseviša (Vārkavas vidusskola); diska (1 kg) 1.vietā – Sintija Vasiļevska (Preiļu 1.pamatskola).

✓ 1989./90.g.dz. zēnu vecuma grupā medaļas izcīnīja 10 sportisti: 400 m 3.vietā – Pēteris Stafeckis (PVĢ); 5000 m soļošanā 1.vietā – Jānis Mičuls (Galēnu pamatskola), 2.vietā – Jānis Čaunāns (Galēnu pamatskola); šķēps (600 g) 1.vietā – Juris Kitajevs (Riebiņu vidusskola), 2.vietā – Rihards Ivanovs (Riebiņu vidusskola); trīsoļlēkšanā 1.vietā – Janis Laizāns (Preiļu 1.pamatskola), 3.vietā – Viktors Rastopčins (Riebiņu vidusskola); augstlēkšanā 2.vietā – Jānis Civkors (Preiļu 1.pamatskola), 3.vietā – Kaspars Kurms (Preiļu 1.pamatskola); diska (1 kg) 1.vietā – Rihards Ivanovs (Riebiņu vidusskola).

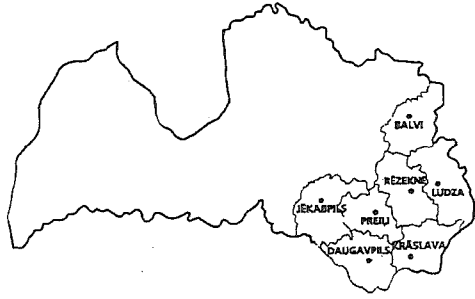
✓ 1987./88.g.dz. sacensībās juniorēm medaļas ieguva deviņas rajona vieglatlētes: 100 m 2.vietā – Inna Petrova (Preiļu 2.vidusskola), 3.vietā – Svetlana Ivanova (Preiļu 2.vidusskola); 1500 m 2.vietā – Aija Čača (PVĢ); 3000 m soļošanā 1.vietā – Anita Kursīte (Preiļu 2.vidusskola); šķēps (600 g) 1.vietā – Tatjana Timofejeva (Preiļu 2.vidusskola), 2.vietā – Māra Šūpulniece (Līvānu BJSS); augstlēkšanā 1.vietā – Natālija Tiškovskaja (Preiļu 2.vidusskola), 2.-3.vietā – Aljona Ticsone (Preiļu 2.vidusskola) un Violeta Čolinskaja (Preiļu 2.vidusskola).

✓ 1987./88.g.dz. junioru sacensībās uz goda pjedestāla kāpa septiņi sportisti: 100 m 3.vietā – Imants Petrovs (PVĢ); 400 m 2.vietā – Māris Bečs (PVĢ); šķēps (800 g) 3.vietā – Imants Petrovs (PVĢ); augstlēkšanā 1.vietā – Gints Norkārklis (Līvānu BJSS), 2.vietā – Aldis Dzenis (PVĢ), 3.vietā – Jānis Vaivods (Vārkavas vidusskola); diska (1,5 kg) 3.vietā – Aleksandrs Iljins (Preiļu novads).

V.Ozoliņš

KAIMIŅU RAJONOS

Rēzeknes domes deputāti nodod asinis

Rēzeknes domes deputāti aicina pilsētas iedzīvotājus kļūt par donoriem un nodot asinis, lai glābtu kāda smagi slima vai nelaimē nokļuvuša cilvēka dzīvību. Viņi rāda arī priekšzīmi, jo, atsaucoties Valsts Asinsdonoru centra Latgales filiāles aicinājumam, jau ziedoja savas asinis.

«Mums šī problēma nav vienaldzīga, ceram, ka tāda nebūs arī rēzekniešiem, jo smags brīdis var pienākt ikvienam,» uzsver domes priekšsēdētāja vietnieks Anatolijs Pušņakovs.

«Rēzeknes Vēstis»

LUDZAS RAJONĀ

Ugunsgrēks pamatskolā

27. septembris. Skaista atvasaras diena. Ap vienpadsmitiem Cirmas pamatskolā ritēja mācību stunda. Saimniecības daļas vadītājs Antons Čidars strādāja zēnu darbības kabinetā. Viņš pirmais pa logu pamanīja tādu kā putekļu mākonī, kas kūpēja no skolas ārējās sienas. Izskrējās ārā, viņš pamanīja, ka pa apdares dēļu spraugām sītas dūmi un sīkas liesmiņas.

Tika izziņota trauksme, ieslēgta signalizācija, jo tā laikā nenostādēja, ugunsgrēks sākās ārpusē. Dūmus ātri izveda no ēkas, viens no viņiem netika cietis.

Koka ēkas piebūves jumts uzliesmoja. Izdega jumta konstrukcijas 200 kvadrātmetru platībā un

pārsēgums starp bēniņiem un pirmo stāvu skolas piebūvē. Ugunsdzēsēji apturēja liesmu izplatīšanos uz centrālās ēkas daļas jumtu.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Ludzas brigādes komandieris Aigars Kivlenieks informē:

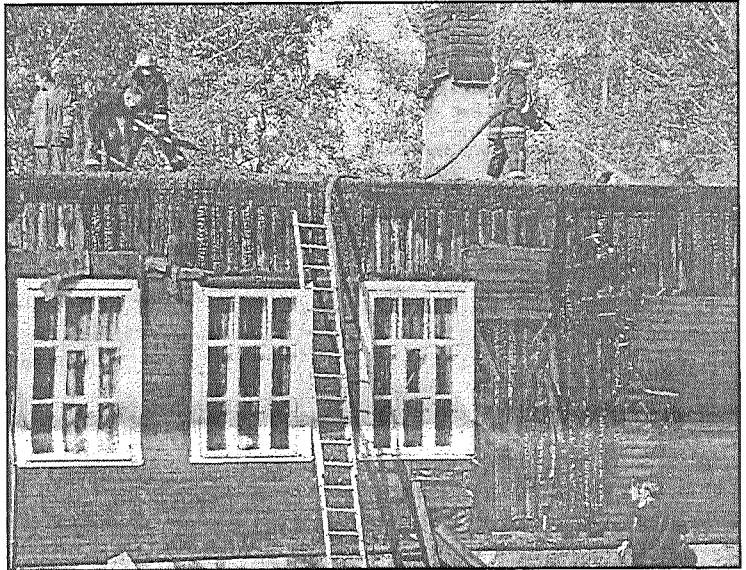
— Visi glābšanas darbi notika pēc reglamentā paredzētajiem noteikumiem. Vienas mašīnas ekipāža tūlīt sāka dzēšanas darbus, otra — nodrošināja ūdens piegādi no tuvākās ūdenskrātuves, lai dzēšanas process būtu nepārtraukts.

Izpētot ugunsgrēka vietu, noskaidrots, ka tas sācies ēkas attālakajā stūrī. Iespējams, ka kāds no skolēniem ventilācijas lūkā vai aiz koka apšuvuma iemetis degošu izsmēķi vai sērkokociņu. Poli-

cija noskaidrojusi pusaudžu loku, kuri smēķējuši notikuma vietā. Tiek lemts par krimināllietas ierosināšanu.

Lai gan bojāti un mācībām nav izmantojami tikai dažādi kabinetā un centrālajā ēkas daļā varētu turpināt mācības, tomēr bērnu drošības dēļ nolēmts remonta laikā bojāto ēku neizmanto mācībām. Sākumskolas bērni mācīsies blakus esošajā mājā, kur jau nodarbojas sagatavošanas grupa. Pamatskolas audzēkņiem vietu mācībām piekritusi izbīvēt Ezersalas internātskolas vadība. Problēmu ar bērnu nokļūšanu līdz skolai nav, jo pagastam ir autobuss.

Finansēt skolas atjaunošanu pašvaldībai vienai, protams, nav pa spēkam. Skolas ēka bija apdrošināta, daļa remontam vajadzīgās naudas tiks saņemta no ap-

● Ugunsgrēkā cietusi Cirmas pamatskolas piebūve, sadegušas jumta konstrukcijas.

drošināšanas kompānijas, atbalstu sniegs arī Ludzas rajona padome. Palīdzību solījusi arī izglī-

tības un zinātnes ministre Ina Druvieta.

«Ludzas Zeme»

BALVU RAJONĀ

Kājām apceļo Eiropu

Balvu rajonā bija sastopams divvainis, kas, stumjot ratus, garāmgājējiem un garāmbraucējiem veltīja žilbinošus smaidus. Šādā veidā 46 gadus vecais francūzis Žoels Butons nes, kā pats apgalvo, miera vēsti.

Naudu pelna kā faķīrs

Kādā no septembra pievakarēm Kubulu pagastā valdīja apjukums. Neliela auguma bārdains vīrs nerotamā mēlē uzstājīgi lūdza dokumentu, kas apliecinātu, ka viņš šeit ir bijis. Situāciju sarežģīja tas, ka svešinieks nepārvaldīja angļu valodu. Neskatoties uz to, pagasta darbiniece ātri vien noskaidroja, ka francūzis Žoels jau sesto gadu kājām apceļo Eiropu. Šādā veidā ceļotājs cinās par mieru pasaulē, iestājas pret karu Afganistānā, Irākā, Čečenijā, kā arī popularizē un turpina princeses Diānas sākotu cīņu pret kājnīeku mīnām. Pēc Latvijas viņa maršruta lapā iezīmēta Lietuva, Polija, Ukraina, Rumānija, Bulgārija, Turcija, Grieķija, Albānija,

Serbija – Melnkalne. Francūzis atzina, ka par pieturvietām izvēlas pašvaldības un visur lūdzu oficiālu apstiprinājumu, ka viņš tur ir bijis. Šādu apstiprinājumu ceļotājs saņēmis pat Latvijas Republikas Prezidentes kancelejā. Šāds apstiprinājums tagad viņam ir arī no pieturvietām Balvu rajonā – Kubulos, Balvos, Rugājos un Bērzpilī.

Naudu francūzis pelna, rādot faķīra paraugdemonstrējumus – Žoels gulstas uz dēļa, kas piedzīts ar naglām, bet otru nagloto dēli novieto sev uz vēdera. Trim – četriem cilvēkiem viņš piedāvā kāpt virsū. Par šo demonstrējumu skatītāji maksā. Faķīra prasmju demonstrējumi Balvu rajonā izpalika, jo ceļotājam visur piedāvāja gan siltu ēdienu, gan naktsmītnes.

Sešos gadus nonēsa 24 pārus apavu

Ž. Butona pirmā naktsmītne Balvu rajonā bija Stacijas pamatskolas internāts. Tur viņš ar bērniem spēlēja futbolu, monopolu, labprāt stāstīja par saviem piedzīvojumiem. Sešgadīgais Ed-

● Divvainis ceļotājs francūzis Žoels Butons ceļojumu kājām pa Eiropas valstīm uzsāka 1999. gadā. To pabeigt viņš plāno 2009. gadā.

gars Bužs teica, ka Žoels ir foršs onkulis, pie tam apceļojis jau deviņus Eiropas valstis. «Viņš teica, ka pēc desmit gadu staigāšanas iekļūs Ginesa rekordu grāmatā un saņems 37 miljonus dolāru. Uz lielceļa viņš regulēja satiksmi, viņam ir lieliska izglītība, viņam nav sievas un bērnu, viņa stumjamo ratu svars ir 200 kilogramu. Kad onkulis ieraudzīja dušu, viņš uzreiz sāka mazgāties,» pastāstīja puisēns. Jautāts, kā viņš francūža teikto saprata, Edgars nevarēja

paskaidrot.

Balvos ar Žoelu tikās Balvu vidusskolas direktore un franču valodas skolotāja Nina Lele: «Žoels pastāstīja, ka sešu gadu laikā nonēšais 24 pārus apavu. Viņš nāk no Igaunijas, kur ļaudis, tāpat kā Latvijā, ir ļoti atsaucīgi. Ceļotājam visur piedāvā naktsmītnes un ēdienu. Vienīgi Polijā Žoels noturēts par teroristu. Palīdzējusi kāda amatpersona, un nelāgā situācija ātri vien atrisināta. Kad francūzim jautāju, vai viņš

patiesi uzskata, ka ceļojums kājām ietekmēs politiskos procesus pasaulē, viņš atzina, ka nav pārliecināts. Bet tik un tā viņš neapstāšoties.»

Čigānu zupa neatstāj vienaldzīgus

Sakārtotāko Latvijas pilsētu vērtēšanas komisiju Balvos sagaidīja teātra čigānu tabors. Ciemiņi bija patīkami pārsteigti par krāšņo un atraktīvo uzņemšanu. Netrūka nedz pīrāgu, nedz gurķiņu, nedz tējas un arī stiprāku dzērienu. Nu jau tradicionāli kroņa numurs bija īpaši lielā katlā uz ugunsкура vārīta zupa. Aizkraukles novada domes priekšsēdētājs Vilnis Plūme atzina, ka zupa ir vienreizēja un svaigā gaisā garšo īpaši labi. Kamēr viesi mielojās, mazie čigāņi andelējās ar dažādiem sīkumiem un zīlēja. Viesiem sagaidīšana tā iepatikas, ka dažī bija gatavi ar pilsētu iepazīties, braucot čigānu kulbā.

«Vaduguns»

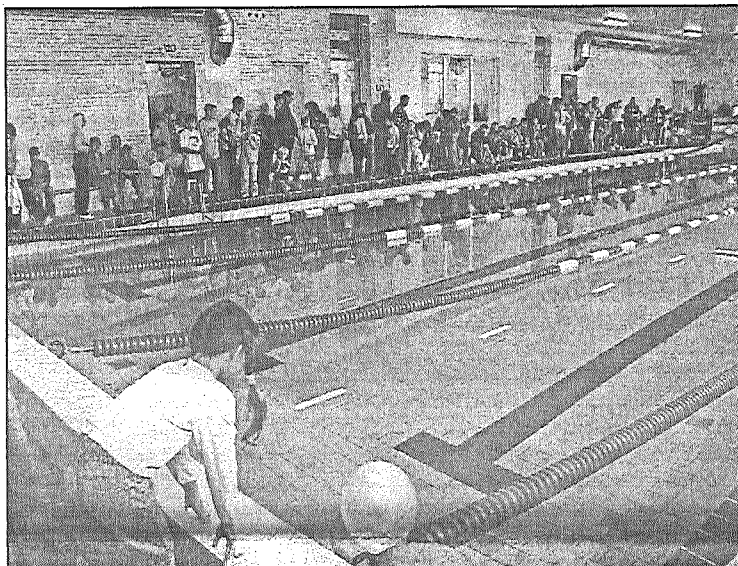
JĒKABPILS RAJONĀ

Salas peldbaseins atsāk darbu

1. oktobrī pēc vairāk nekā gadu ilga pārtraukuma darbu atsāka Salas peldbaseins. Šajā laikā veikti apjomīgi remontdarbi.

Uz atklāšanas pasākumu bija ieradušies ne tikai skolēni un peldēšanas sporta entuziasti, bet arī rajona sporta dzīves organizētāji, Salas pagasta, rajona un Jēkabpils pašvaldību pārstāvji. Pirmie baseinā demonstrējumus sniedza Jēkabpils daivanga centra akvalangisti. Vēlāk, lai popularizētu peldēšanas sportu un noskaidrotu labākos, notika sacensības peldēšanā. Ikdienā par stundu baseinā pieaugušajiem būs jāmaksā 1,3 lati, bet bērniem – 80 santīmi. Jēkabpils sporta centra valdes priekšsēdētājs Juris Bobrovs informē, ka pirms remonta baseinu apmeklēja vidēji 1000 cilvēku mēnesī. Viņš cer, ka tagad peldētāji būs vēl vairāk.

● Pasākuma dalībnieki gaida akvalangistu demonstrējumus izremontētajā Salas peldbaseinā.

Atklāj «Triatel» mobilo sakaru tīklu

Kopš oktobra sākuma Jēkabpilī 18 km rādiusā ap pilsētu ir pieejami «Triatel» mobilie sakari. «Triatel» tīklā gan nevar izmantot ierastos GSM mobilos tālruņus, taču operators piedāvā arī fiksētos sakarus un datu pārraidi. Uzņēmuma pārstāvji uzsver, ka ir pirmais Baltijā trešās paaudzes telekomunikāciju operators, kas piedāvā biznesa klases bezvadu sakarus.

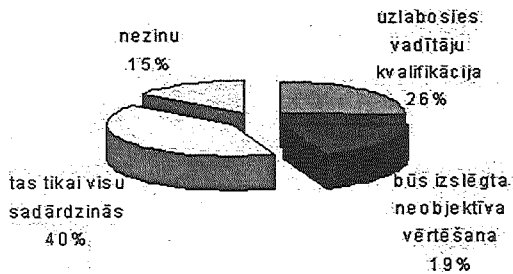
Pašlaik «Triatel» pakalpojumi pieejami Rīgā, tās apkārtnē, Daugavpilī, Jūrmalā, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē, Saulkrastos, Siguldā, Tukumā, Valmierā un Ventspilī. Tikla attīstība turpinās un nākamā gada beigās tas pārklās 99% Latvijas teritorijas.

«Brīvā Daugava»

Aptaujas rezultāti internetā (no 3. oktobra līdz 9. oktobrim)

Kāds būs rezultāts, ja turpmāk praktiskie autovadišanas eksāmeni CSDD tiks kārtoti uz CSDD piedāvātajam un speciāli aprīkotajam automašīnām?

«Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS. **Cena Ls 1,18** (ar PVN). ✂

Rubrika _____

Derīgs līdz 13. oktobrim.

T	ā	l	r	.															

Talonā jāieraksta sludinājums tikai par VIENU objektu.

Aizpildīšanas noteikums:
viena rūtina — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? **Jā** **Nē**

Maksa Ls 0,24 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 53-07057.

Par Ls 1,18 NETIEK PUBLICĒTI: apsveikumi, līdzjūtības, pateicības, sludinājumi par individuālo uzņēmējdarbību, iepazīšanos, zemes, sertifikātu, kokmateriālu, malkas pirkšanu un pārdošanu vairumā, telpu irēšanu un izīrēšanu, komercvajadzībām, dzīvokļu un māju pirkšanu un pārdošanu, celtniecības materiālu pirkšanu un pārdošanu, automašīnu pirkšanu un pārdošanu, I/S produktu pirkšanu un pārdošanu vairumā. Nosauktajām publikācijām cita cena.

SLUDINĀJUMI REKLĀMA SLUDINĀJUMI

Aicina uz zolītes sacensībām

Zolītes spēlētāji no Preiļiem tiek aicināti piedalīties Gulbenes atklātajā zolītes spēles čempionātā (individuāli), kuru rīko FB Gulbene kopā ar Gulbenes pilsētas domi. Čempionāts risināsies 23. oktobrī Staru kultūras namā. Kopumā paredzētas astoņas kārtas pa 55 minūtēm (vai 24 partijas).

Latviešu nacionālā kāršu spēle zolīte (pirmskara laikā saukta par revelītu) saulītē celta pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas. Gandrīz ikvienu organizācija savā iekšējā sporta dzīvē iekļauj arī šo spēli. Latvijā atsevišķi notiek reģionu, pilsētu un rajonu čempionāti komandām un individuāli. Arī Gulbenes pusē ir zolītes meistari, kuri aktīvi braukā pie kaimiņiem un «mačojas». Tagad ir pienācis laiks sarīkot sacensības savās mājās.

Organizatori aicina Preiļu zoles lielmeistarus piedalīties šajā pasākumā. Tuvāka informācija pa tālruni 9715606 (Arnis).

UZMANĪBU! Dziedniece Ilze Jansone turpina plānoto lekciju ciklu (sīkāk 8.02.2005. «Novadniekā»).

Pēc lekcijas individuālās konsultācijas.

Tīksnās notiks 14. oktobrī plkst. 16.00 Preiļos, Brīvības ielā 14. Iepriekš pieteikties pa tālr. 5307057. Vietu skaits ierobežots.

Sertificēta (sert. nr. 0013)

dziedniece

Anita Sijāte – Saulīte

aicina uz nodarbībām:

- bioenerģētika,
- astroloģija,
- akupunktūra,
- pirts dziedniecība,
- dzīve bez zālēm,
- maģijas pamatstundas,
- vārdošana,
- zilēšana
- u.c. tēmas.

Lūdzu pieteikties personīgi.

Tālr. 6313703.

Latvijas – Somijas kopuzņēmums SIA «SILVA» PĒRK
Priedes un egles zāģbalkus Līvānos.

EGLE	3.75 m	4.35 m	4.95 m	5.25 m
D/G				
14 - 19 cm	29	30	29	30
20 - 25 cm	35	36	35	36
26 - 40 cm	36	37	37	36

PRIEDE	3.75 m	4.35 m	4.95 m	5.25 m
D/G				
14 - 19 cm	24	25	24	25
20 - 25 cm	32	33	32	31
26 - 40 cm	32	33	32	33

- ✓ Pirkam visu veidu papīrmalku: skujkoka, bērza, apses.
- ✓ Pirkam mežu īpašumā, cirsma izstrādei.

Tālr. 6303968, 7804343.

Jaunums! Optikas veikalā, Aglonas ielā 3, Preiļos
✓ autorefraktometera izmeklēšana, acu ārsta apskate – otrdienās no 9.00 – 12.00.
Akcija oktobrī – iegādājoties optiskās brilles – šis pakalpojums BEZ MAKSAS!

Veic celtniecības darbus, ceļ pirtis, uzstāda, veic apdari. Ir transports un materiāli. Ātri un kvalitatīvi. Tālr. 6810233.

LOGU SERVISS Raiņa bulvārī 7a, Preiļos
Plastikāta logi par supercenu līdz 31.10.05.
Lizings, montāža, apdare.
Tālr. 5321411, 822779.

**Irē telpu veikalam
Preiļos. Tālr. 9471898.**

2005.gada 29.oktobrī plkst. 20.00 Sutru kultūras namā pasākums «Rudens balle». Pieteikties pagasta padomē vai zvanot pa tālruni 5336695.

Riebiņu vidusskola ielūdz bijušos darbiniekus un absolventus
2005.gada 22.oktobrī plkst. 17.00 uz 30 gadu jubilejas svinībām.

2005. gada 16. novembrī pulksten 13.00,

Rīgā, Vaļņu ielā 30

**pārdod izsolē nekustamo īpašumu
Preiļu rajonā, Aizkalnes pagastā**

• Raiņa ielā b/n, ATC ēka (139 m²)

Objekta izsoles sākuma cena **LVL 5 700**

- Saņemt izsoles nolikumu un reģistrēties izsolei var no 2005. gada 1. oktobra līdz 11. novembrim Rīgā, Audēju ielā 15, 404. kabinetā darba dienās 10.00 – 12.00 un 14.00 – 17.00.
- Maksa par izsoles nolikumu Ls 59 (ar PVN 18%). Maksājuma uzdevumā obligāti jānorāda objekta adrese.
- Reģistrējoties izsolei, jāiesniedz maksājuma uzdevuma oriģināls par drošības naudas (10% no konkrētā objekta izsoles sākuma cenas) pārskaitīšanu SIA Lattelekom.
- Maksājuma veids: pārskaitījums SIA Lattelekom kontā (AS Hansabanka; kods HABALV22; norēķinu konts LV43HABA0140X04000002).

Tālrūnis uzziņām – 7055503, 7055349

SIA «DIJA» piedāvā
AKREDITĒTU profesionālas pilnveides izgatavošanu:
**PĀRDEVĒJS, PĀVARS
VIesmīlis, BĀRMENS
KASES APARĀTA LIETOŠANAS APMAČĪBA**
Mācību sākums 19.10.05 plkst. 14.00
Preiļu 1.pamatskola, Daugavpils ielā 34
LEGĀLS darbs ārzemēs
(licence nr. 63 – 64)
Sīkāka informācija un pieteikšanās:
tālr. 7280533 www.dija.lv mob. 9116144

Pārdod

3 ist. kooperatīvo dzīvokli Preiļu centrā (1. stāvs, labā stāvoklī). Tālr. 9123673, 5323546 (vakaros);

grūnsnu teli. Tālr. 6434656;

lielu grūnsnu teli (LB). Tālr. 9621593;

sporta tipa ķēvi (jāšanai). Tālr. 6261020; dziedzuru (bebra). Tālr. 6349630;

katlu (pirts), vārtus, vārtņus. Tālr. 4621838;

MERCEDES BENZ 250 (2.0D, 1986.g., pelēka, signalizācija, Ls 800). Tālr. 6496311;

FIAT DUCATO (2,5D, 1998.g., aug-

stais, tikko no Francijas). Tālr. 9471898;

autokrānu «KRAZ» (16 t). Tālr. 9610030;

AUDI - 100 (1987.g. izl., 2,3 i, jauna TA, ķiršu krāsā, spoilers, signalizācija, 1350 EUR). T. 6228359;

AUDI - 100 (1987.g. izl., ideālā stāvoklī). T. 6426321, 6397222;

AUDI - 100 (1988.g. izl., 2,2 E, TA, hidrostūre, lūka, piekabes āķis, centrālā atslēga, 1650 EUR) vai maina. T. 5968902, 8280256;

AUDI - 100 (1990.g. izl., 2,0, AVANT, elektro pakete, lūka, lietie diski, signalizācija, miglas lukturi, ABS, TA līdz 20.12.2005, 1650 EUR). T. 8357213;

AUDI - 80 (1.6 TD, 1991.g.izl., labā tehniskā stāvoklī). T. 9460277;

AUDI - 80 (1987.g. izl., 1,6 K, 1250 EUR), GAZEL (1990.g. izl., Ls 1450, kravas - pasažieru, 7 vietas, kravnesība - 1100 kg). T. 9295935.

Dažādi

Nozaudēta pase uz pilsoņa Voicika Dzeņa vārda. Atradēju pret atfildzību lūdzu zvanīt pa tālr. 5350485.

Vai atbalstāt autovadītāju administratīvo arestu?

Antons Lazdāns, pensionārs no Vārkavas novada Rožkalniem:
—Noteikti atbalstu.

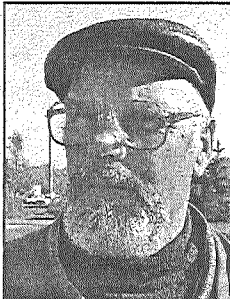
Lai netrako dzērumā uz ceļiem. Pie mums vienās mājās gandrīz vai «krogs» ierīkots. Dzer katru dienu, pēc tam sēstas mašīnā un brauc. Es domāju, ka jaunās kārtības ieviešana mainīs situāciju, uz ceļiem varēsīm justies drošāki. Es pats alkoholu nelietoju.

Otīlija Stašulāne, pensionāre no Vārkavas novada:
—Mana pārliecība ir tāda, ka arestā gan nevajag likt. Kas viņus ieslodzījumā uzturēs?

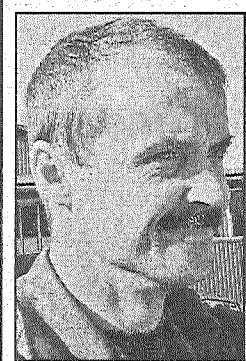

Tas tiks darīts no strādājošo naudas. Labāk sodīt ar kādu desmit latu lielu naudas sodu. Normāls cilvēks taču nedzer. Alkoholā vairāk ieslēgt tādi, kam dzīvē neveicas. Viņiem jau tāpat nav naudas. Ja ielikts cietumā, vai uzliks lielu sodu, cietīs bērni. Labi būtu, ja viņus norikotu atstrādāt savu sodu, lai necieš ģimene. Nesaprotu, kur tiks un kas sargās uz laiku konfiscētās automašīnas?

Filips Ivanovs, pensionārs no Preiļiem:
—Pats savām acīm nesen redzēju, ka braucošā mašīnā piedzēries vadītājs stūri ar kājām turēja. Daudzi jaunieši mašīnu vada piedzēries, un viņiem cits sods laukumā neder, kā tikai arests.

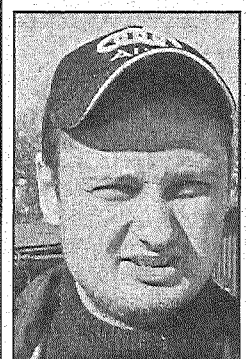

Es to atbalstu. Automašīnu vadu jau 50 gadus, un nekad neesmu atļāvies iereibis sēdēt pie stūres. Neesmu iekļūvis arī satiksmes negadījumos. Reizēm braucu pa Preiļu – Līvānu šoseju, bet pat tajās vietās, kur uzliktas ātrumu ierobežojošas zīmes, mani apdzēn mašīnas, kas traucas ar 100 un vairāk kilometrus lielu ātrumu. Kā tas iespējams? Domāju, ka jaunā kārtība samazinās ceļu negadījumu skaitu. Naudas sodi neko nelīdz. Vieniem ir bagāti vecāki, kas to nomaksā. Citi vecāki pārdod pēdējo govī, lai dēliņu izglābtu no nepatikšanām.

Inārs Reliņš, strādā siera rūpnīcā:
—Nedomāju, ka šāda kārtība kaut ko izmainīs un ka iereibušu autovadītāju līdz ar to kļūs mazāk. Es neesmu padomājis par to, kas būtu jāizmaina, lai satiksmes drošība valstī uzlabotos, bet tām iestādēm, kas par to atbildīgas,

kaut kas ir jādara. Ja man gadās iedzert, es pie stūres nesēžos.

Juris Vasiļonoks, lauksaimnieks no Vārkavas pagasta:
—Sodišana ar arestu būtu jāpiemēro tad, ja autovadītājs, braucot dzērumā, pieķert atkārtoti. Vienu reizi katram tā var gadīties. Nedomāju, ka tādēļ samazināsies avāriju skaits. Tās notiek nevis dzeršanas, bet pārgalvīgas un neprasmīgas braukšanas dēļ. Daudz sarežģījumu, manuprāt, radīs arī konfiscēto mašīnu uzglabāšanas kārtība. Mašīnu vadu jau deviņus gadus, reibumā nekad nebraucu.

L. Rancāne
Foto: A. Stepanovs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

Nodots privatizācijai

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO: privatizācijai nodots šāds valstij piederošs zemesgabals

Zemesgabala adrese	Zemesgabala platība (kv.m)	Zemes kadastra numurs	Zemes īpašuma reģistrācija zemesgrāmatā	Zemesgabala pirm-pirkuma tiesīgā persona	Atbildīgais speciālists, viņa tālruna numurs
Preiļu raj., Līvānu nov., Rožupes pag., Gāzes transporta Līvānu gāzes sadales stacija	4424	7666 008 0104	Rožupes pagasta zemesgrāmatā, folijas Nr.1000 0017 8472	Akciju sabiedrība "Latvijas gāze"	Iveta Kivliņa 7021444

Personām prasījumi, kas attiecas uz minēto privatizējamo zemesgabalu, piesakāmi 1 (vienu) mēneša laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".
Ja prasījumi attiecīgajā termiņā nebūs pieteikti, tie zemesgabala privatizācijas gaitā netiks ņemti vērā.
Prasījumus apliecinātie dokumenti jāiesniedz Privatizācijas aģentūrā, K.Valdemāra ielā 31, Rīgā, LV-1887.
Privatizācijai nodotā zemesgabala robežu plāns publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 2005.gada 7.oktobrī Nr.160(3318), ielikums Nr. 40(352).

Privatizācijas aģentūra

K.Valdemāra iela 31, Rīga, LV-1887 E-mail: lpa@mail.bkc.lv http://www.lpa.bkc.lv/

13. un 17. oktobrī z/s pārdos melnus, raibus, brūnus jaunputnus (5 - 6 mēn.), dējējvistas (10 - 14 mēn.), jaunus gaiļus.
Gaiļšos 7.30, Riebiņos 7.45, Preiļos 8.00, Pieniņos 8.40, Stabulniekos 8.55, Galēnos 9.10, Sīļukalnā 9.25, Polkoronā 9.40, Smelteros 9.50, L. Anspokos 10.00, Priekulos 10.10, Rudzātos 10.25, Rožupē 10.45, Līvānos 11.00, Jersikā 11.35, Upeniekos 11.45, Starēs 12.00, Vanagos 12.15, Sutros 12.35, Anspokos 12.55, Kastīrē 13.05, Baškos 13.10, Aglonā 13.25, Jaunaglonā 13.40, Aglonas st. 13.55, Aizkalnē 14.10, Pelēchos 14.20, Arendolē 14.35, Rimicānos 14.50, Upmalā 15.00, Vārkavā 15.10, Ančkinos 15.20. Tāl. 5321270, 8335313.

A/s «Latgales Finansu un investīciju kompānija» pensionāriem un invalīdiem piedāvā kredītus bez ķīlas līdz Ls 500. Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana), Preiļos, Raiņa bulv. 13 - 300.kab. Tāl. 5324164, 8345847.

SIA «IBIZA»

Iepērk Vidzemē pie ceļa

Priede		Egle	
diam. 9-14	Ls 23	diam. 14-17	Ls 31
diam. 14-28	Ls 33	diam. 18-24	Ls 35
diam. 28 <	Ls 35	diam. 25 <	Ls 37

Iepērk Latgalē pie ceļa

Priede		Egle	
diam. 14-28	Ls 28	diam. 14-18 <	Ls 28
diam. 28 <	Ls 35	diam. 18 <	Ls 37

Iepērk papīrmalku pie ceļa.

Bērzs — Ls 16. Skujkoki — Ls 10. Apse — Ls 8.

Tāl. 6460872, 6457973.

Ātra apmaksā. Slēdzam sadarbības līgumus. Sniedzam transporta pakalpojumus.

AICINA DARBĀ gulbuvju speciālistus un strādniekus darbam gaterī. Darbs Līvānos. Tāl. 6749391.

Ārzemju investorus pērk mežu ar zemi (arī lietošanas tiesības) par labu samaksu. Tāl. 9682226, 8614444, 5068515. Fakss 5068514.

Īrējam vai pērkam telpas veikalam Līvānos. Tāl. 9296724, 9105566.

SIA «RANKO» iepērk mājlopus dzīvsvārā. Samaksa tūlītēja. Tāl. 5342807, 9161121, 6333669.

SIA «Rēzeknes gaļas kombināts» iepērk lopus. Tālrunis uzziņām 4622475.

Sertificēta **DZIEDNIECE Anita Sijāte – Saulīte BRAUC MĀJAS VIZĪTĒS:** liek kārtis, vārdo sāli, strādā kā pirtniece, veic masāžu, lasa lekcijas un vada praktiskās nodarbības sevī garīgajai un fiziskajai sakārtošanai. Tāl. 6313703.

Līvāni, Stacijas iela 1 Lombards. Kredīti pensionāriem bez ķīlas — Ls 500. Pērk — pārdod sertifikātus. Tāl. 6780843.

Preiļi, Raiņa bulvāris 15 Kredīti pensionāriem bez ķīlas — Ls 500. Pērk — pārdod sertifikātus. Tāl. 6198846, 5307068.

SIA «Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs» saimniecību konsultatīvo pakalpojumu sistēmas paplašināšanai izsludina konkursu uz šādiem amatiem

PREIĻU LAUKU KONSULTĀCIJU BIROJĀ:

■ **Konsultants augkopībā**

Prasības pretendentiem:

- vēlama augstākā izglītība lauksaimniecībā
- vēlama darba pieredze savā specialitātē
- vēlama darba pieredze konsultāciju pakalpojumu sniegšanā
- labas datorprasmes
- B kategorijas autovadītāja apliecība
- komunikabilitāte, patstāvība, pozitīva domāšana

■ **Konsultants lopkopībā**

Prasības pretendentiem:

- vēlama augstākā izglītība lauksaimniecībā vai veterinārmedicinā
- vēlama darba pieredze savā specialitātē
- vēlama darba pieredze konsultāciju pakalpojumu sniegšanā
- labas datorprasmes
- B kategorijas autovadītāja apliecība
- komunikabilitāte, patstāvība, pozitīva domāšana

■ **Konsultants veterinārmedicinā**

Prasības pretendentiem:

- vēlama augstākā izglītība veterinārmedicinā
- vēlama darba pieredze savā specialitātē
- vēlama darba pieredze konsultāciju pakalpojumu sniegšanā
- labas datorprasmes
- B kategorijas autovadītāja apliecība
- komunikabilitāte, patstāvība, pozitīva domāšana

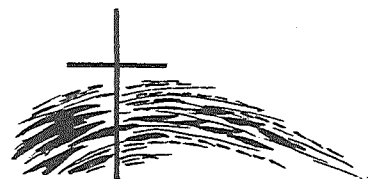
■ **Speciālists ekonomikā (uz pusslodzi)**

Prasības pretendentiem:

- vēlama augstākā izglītība lauksaimniecībā, ekonomikā vai vadībā (priekšroka izglītībai ekonomikā)
- obligāta darba pieredze savā specialitātē (priekšroka pretendentiem ar darba pieredzi uzņēmumu ekonomiskajā analizē)
- labas datorprasmes
- B kategorijas autovadītāja apliecība
- komunikabilitāte, patstāvība, pozitīva domāšana

Pieteikuma vēstuli, CV (norādot amatu, uz kuru pretendē) un izglītību apliecināša dokumenta kopiju lūdzam nosūtīt pa pastu vai iesniegt personīgi Preiļu Lauku konsultāciju birojā, Preiļos, Raiņa bulvārī 21b, LV - 5301.
Dokumentus iesniegt līdz š.g. 24. oktobrim.

Telefons uzziņām 5381263.

...un atmiņas ziedēs ap Tevi tik balti kā ābeles.
Skumstam kopā ar klasesbiedreni Ingu Mičulāni, no VECMAMMAS atvadoties.
Viļānu vidusskolas 11.a klase un audzinātāja